

Mångfald och segregation i Sverige

Love Börjeson
Senioranalytiker, Hyresgästföreningen

Rapportens resultat i interaktivt kartformat finns här:
kartor.hyresgastforeningen.se

Innehållsförteckning

Mångfald och segregation i Sverige	3
Segregation som orsak och verkan	3
Incitament och möjligheter	4
Mångfaldens vinster och kostnader	6
Tidigare studier av graden av mångfald och segregation i Sverige i jämförelse med Europa och USA	8
Behovet av en kunskapsinfrastruktur om mångfald och segregation	9
Att mäta och beräkna mångfald och segregation	10
Vad är etnicitet?	14
Områdesindelningar, data och variabler	15
Resultat	18
Mångfald och segregation i riket som helhet	18
Mångfald och segregation i län och kommuner	20
Hur ser mångfald och segregation ut på bostadsområdesnivå? Exempel från Upplands Väsby och Borlänge	24
Mångfald och segregation i storstäderna	25
Mångfald, segregation och upplåtelseformer i storstäderna	26
Svenskgleshet och invandrargleshet olika aspekter av mångfald och segregation i storstäderna	28
Mångfald och inkomster	31
Problemområden ur ett mångfaldsperspektiv	33
Sammanfattning och slutsatser	37
Referenser	39
Appendix A	42
Mångfald och segregation i Sveriges kommuner 2012–2016	42
Appendix B	50
Mångfald och segregation i storstädernas stadsdelar 2012–2016	50
Appendix C	51
Mångfald och segregation i Riket och på länsnivå	51
Appendix D	52
Mångfald och segregation i kommungrupper, områdestyper och i upplåtelseformer	52

Mångfald och segregation i Sverige

Hur lika är vi varandra i Sverige egentligen, om vi ser till bakgrund, födelseland och inkomster? Och hur uppdelat bor vi? I denna rapport kartlägger Hyresgästföreningen *mångfald* och *segregation* i svenska bostadsområden. Resultaten visar att det är i de stora städernas kranskommuner och förorter som mångfalden är som störst. Bryter man ned resultaten på stadsdelsnivå ser man att segregationen i storstäderna framförallt drivs av den låga mångfalden i villaområden och innerstadsstadsdelarna – Södermalm i Stockholm, Majorna-Linné i Göteborg och Innerstaden i Malmö har klart lägst mångfald i sina respektive städer. Resultaten visar också att i bostadsområden med hög andel hyresrätter är mångfalden högre. Det är alltså i förorterna och i de hyrda bostäderna som integrationen sker: det är ingalunda områden som domineras av en etnisk grupp, tvärtom, det är här människor blandas.

Segregation som orsak och verkan

Segregation, i betydelsen rumslig uppdelning av befolkningen utifrån en bestämd kategorisering, är något av en politisk slasktratt: som skyldig på de anklagades bänk finner vi ofta Segregationen med stort S som bakomliggande orsak till allt från brottslighet till låga skolresultat. I andra fall tänker man sig tvärtom att segregationen i sig är det problem som uppstår när politiken misslyckas på andra områden. Sambanden är ofta svårångade, men generellt sett är det lättare att påvisa samband där segregation är den beroende variabeln än tvärtom. Det verkar kort sagt som att segregation är ett resultat av påvisbara sociala processer, men att segregation i sig sällan har den betydelse som det ibland hävdas, åtminstone inte som enskilt fenomen. Till exempel har Josefsson (2017) undersökt ett väl belagt empiriskt samband: i kommuner med hög segregation (till exempel Borlänge) är arbetslöshetsgapet mellan inrikes- och utrikesfödda större än i kommuner med lägre segregation. Det ligger alltså nära till hands att anta att segregationen driver upp arbetslösheten bland nya svenskar, till exempel genom att det är svårare att knyta kontakter på arbetsmarknaden för arbetslösa i segregerade kommuner. När man modellerar segregationens påverkan på arbetslöshetsgapet försvinner dock effekten. Det visar sig i stället att både segregation och arbetslöshetsgapet är symptom på andra samverkande orsaker, bland annat låg utbildningsnivå hos utrikesfödda och svårigheten för utrikesfödda att hitta bostäder i mer attraktiva områden (Josefsson, 2017).¹ Resultatet borde egentligen inte förvåna: i amerikanska studier har man tidigare kunnat visa att just nätverkandet mellan invånare underlättas i etniskt klustrade områden där inga kulturella barriärer måste övervinnas, vilket i sin tur gynnar invånarnas möjligheter till arbete (Borjas, 1995).

¹ Josefsson presenterar f.ö. sina resultat i en masteruppsats som belönats med Hyresgästföreningens uppsatsstipendium 2017. En sammanfattning av uppsatsen finns på <https://politologerna.wordpress.com/2017/03/03/segregation-och-arbetsmarknadsintegration-vad-spelar-utbildningsnivaer-for-roll/>.

Samtidigt finns det exempel på sociala spänningar i segregationens spår som förskräcker. 1992 friades fyra poliser i Los Angeles, trots övertygande videobekräftelse, från anklagelser om övervåld efter gripandet av en afroamerikansk man. Det blev startskottet på ett upplopp under vilket drygt 50 personer miste livet och omkring 2400 skadades. Segregation pekades tidigt ut som starkt bidragande orsak till att förloppet blev så våldsamt. Utmärkande för detta och andra liknande upplopp, såsom de i Paris 2005, London 2011 och i Husby 2013, är emellertid att segregationen uppträder samtidigt med underordning av en segregerad grupp som upplever att de inte har en rimlig chans att bryta denna underordning (Adman, 2016).² Segregation kan med andra ord, beroende på socio-ekonomisk kontext, inverka både positivt och negativt på ett samhälle, dess sammanhållning och funktionssätt.

När det gäller faktorer som påverkar segregationen är det lättare påvisa samband, samtidigt som dessa sällan är entydiga. Evidens finns alltså, men de pekar i olika riktningar. Centrala begrepp i sammanhanget är så kallad *Native Flight* och *Native Avoidance*, det vill säga den utsträckning i vilken den (traditionellt) inhemska befolkningen flyttar från eller undviker att flytta till invandratäta områden. I dynamiska modeller kan man visa att även mycket svaga preferenser för homogenitet kan ge extremt segregerade områden (Schelling, 1971). I en svensk studie finner man att brytpunkten för *Native Flight* och *Native Avoidance* är låg, särskilt för andelen icke-europeiska invandrare. I genomsnitt behövs det endast 4,1% icke-europeiska invandrare i ett område för att inrikesfödda ska börja undvika området (Alden, Hammarstedt, & Neuman, 2015). Variationen är dock mycket stor, i vissa områden ligger brytpunkten på 19%. De inrikesfödda som flyttar först är de som har bäst ekonomi och bäst utbildning. Det gör att den etniska segregationen samtidigt skärper den socioekonomiska segregationen, eftersom andelen ekonomiskt utsatta är högre bland invandrare (Neuman, 2015). Samtidigt, och i viss mån i strid med dessa resultat, har Andersson (2013) och Bråmås (2006a) visat att etnicitet spelar en obetydlig roll för människors flyttmönster: avgörande för om man flyttar från ett ekonomiskt utsatt område är individens inkomster. Det som tolkats som *Native Flight/Avoidance* är med andra ord möjligen mer ett utslag av *Middle-Class Flight/Avoidance* (Friedrichs, 1998), alltså ekonomiskt drivna segregationsprocesser som genom invandrades ekonomiska utsatthet misstolkas som etnisk.

Incitament och möjligheter

När det gäller faktorer som motverkar segregation är den enskildes *möjligheter* att påverka sin situation avgörande, i kombination *incitament* för den enskilde att bryta segregationen. Relationen mellan möjligheter och incitament är emellertid inte helt okomplicerad. Två grundläggande teoribildningar står mot varandra. I det ena fallet tänker man sig att

² Hur pass strukturellt påtaglig denna underordning verkligen är har ifrågasatts. I London noterades tidigt att många av dem som deltog i upploppen kom från privilegierade områden och familjer. Sammantaget var dock personer från utsatta områden överrepresenterade bland dem som till slut lagfördes. Det verkar alltså som det fanns visst stöd för att bostadssegregationen var en bland flera bakomliggande faktorer, åtminstone i London (Curtis, 2011). En liknande diskussion fördes i Sverige med anledning av oroligheterna i Husby 2013.

människor *tvings bo kvar* i socioekonomiskt utsatta områden på grund av en vikande arbetsmarknad, särskilt när det gäller okvalificerade arbeten (Wilson, 1987, 1996). Lågutbildade fastnar då i områden som människor med bättre förutsättningar snabbt lämnar (Sharkey, 2013). I det andra fallet tänker man sig att människor *väljer att vara kvar* i socioekonomiskt utsatta områden. Sociala skyddsnet (som till exempel socialbidrag) skapar en bidragskultur som gör att människor inte upplever att de behöver arbeta och att de därför väljer att bo kvar i områden där utsikterna på arbetsmarknaden är begränsade (Murray, 1984). Det är värt att påpeka att man inom båda dessa skolbildningar förbiset det faktum att rörligheten är relativt hög i de områden där man från olika utgångspunkter har förutsatt att invånarna är flyttobenägna (Andersson, 2012, 2016; Bråmås, 2006b, 2008). Denna invändning till trots: på kort sikt, och om övriga faktorer hålls konstanta, går det att visa att ökade incitament leder till ökad förändringsbenägenhet. I fallet med segregation betyder det paradoxalt nog att om ofärden i vissa underprivilegierade bostadsområden ökar, så snabbas den rumsliga assimileringen på: nya svenskar med utländsk bakgrund som börjar klättra på inkomststegen kommer då snabbare överge sina förorter och förvärva boende- och flyttmönster som liknar majoritetsbefolkningens (Wessel, Andersson, Kauppinen & Andersen, 2017). I jämförelser med till exempel USA kan man mycket riktigt se att den tillbakapressande effekten på segregationen från inkomstökningar för utsatta grupper är väsentligt mindre i Stockholm (och övriga nordiska huvudstäder): även när man klättrar på inkomststegen stannar man i Norden alltså kvar i samma bostadsområden i högre utsträckning än jämförbara amerikanska städer. En bidragande orsak är den i Norden jämnt fördelade livskvaliteten. Den nordiska välfärdsmodellen spelar alltså en tvetydig roll i förhållande till möjligheter och incitament: samtidigt som socioekonomisk jämlikhet mellan bostadsområden – med allmänt god samhällsservice, utbildning och ett fungerande rättsväsende, etcetera – bidrar till tillit och sammanhållning i samhället, leder det också till minskade incitament för den enskilde att flytta på sig (Wessel m.fl., 2017).

Förlänger man tidsperspektivet till att omfatta decennier och till och med sekler är mekanismerna än mer svårångade. Gemensamt för socioekonomiskt framgångsrika länder – dit de nordiska välfärdsstaterna hör – är dock att de fokuserar på att skapa villkor som bereder sina medborgare möjligheter att uppfylla sin potential (så som den är bestämd av talang och ambition), snarare än att de medvetet skärper ojämlikheter för att öka incitamenten till förändring (Sen, 2001). Hyresgästföreningen har också tidigare visat att starka incitament att ändra sin situation (i form av utsatthet på bostads- och arbetsmarknaden) för med sig en stor tveksamhet inför att agera på möjligheter (till exempel genom att flytta till jobb eller utbildning), därför att marginalerna helt enkelt är för små. Starka incitament, som kan verka positivt på benägenheten att flytta, inverkar alltså samtidigt negativt på möjligheterna till förändring, så att nettoeffekten riskerar att bli minskad rörlighet (Börjeson & Runfeldt, 2017).³

³ För en sammanfattning, se http://rpubs.com/loveb/unga_vuxna.

På bostadsmarknaden är möjligheterna bestämda framför allt av möjligheten att välja boende. Med ett underdimensionerat hyresbestånd är den snabbaste vägen – ibland den enda – till en ny bostad ofta att förvärva en bostadsrätt. Denna lösning är emellertid inte tillgänglig för många svenskar, särskilt inte svenskar med utländsk bakgrund. Anledningen är den ojämna fördelningen av förmögenheter. Beräkningar av fördelningen av inkomster, disponibla inkomster och förmögenhet visar att jämlikheten i framför allt de disponibla inkomsterna är hög i Sverige, under det att motsvarande koefficienter för förmögenheter visar på en ojämn fördelning (Lundberg & Waldenström, 2017). Det tar tid att ackumulera förmögenheter vilket missgynnar nya svenskar. Det är därför rimligt att anta att skillnaden i förmögenheter, i högre grad än inkomster, blir tydlig mellan svenskar med utländsk respektive svensk bakgrund och att denna skillnad i sin tur har stor påverkan på den rumsliga integrationen. Förmögenheter verkar dessutom över generationsgränser på ett sätt som inkomster inte gör, till exempel genom att unga kan få hjälp till ett första bostadsköp om deras föräldrar har möjlighet att belåna sin villa. Den ojämlika förmögenhetsfördelningen förstärker därför sannolikt segregationen genom att den skapar ojämnt fördelade möjligheter på bostadsmarknaden som dessutom går i arv mellan generationer. Förmögenhetsfördelningens påverkan på bostadsmarknadens funktionssätt generellt och på segregationen specifikt är dock kraftigt underutforskad. I de svenska studier som refererats ovan ligger i stället fokus på inkomster (t.ex. Alden m.fl., 2015; Andersson, 2013; Bråmås, 2006a). En starkt bidragande orsak till detta är att det sedan förmögenhetsskattens avskaffande 2007 inte finns officiell förmögenhetsstatistik på individ- och hushållsnivå i Sverige.

Mångfaldens vinster och kostnader

I en metastudie om invandringens kostnader och vinster konstaterar det amerikanska vetenskapsrådet att invandringen har varit av stor positiv betydelse för USA:s ekonomiska tillväxt. Invandringen har förbättrat landets demografiska profil och inflödet av humankapital har kraftigt ökat landets innovativa och entreprenöriella förmåga. Samtidigt konstaterar man att invandring är en redistributiv politik: invandring omfördelar resurser från infödda skattebetalare till invandrare med låga inkomster och från låglönearbetare till kapitalägare (som kan betala lägre löner) och till höglönlönde (som kan konsumera ett ökat utbud av billigare tjänster) (National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, 2017). Dessa slutsatser gäller dock endast under förutsättningen att arbetsmarknadsintegrationen fungerar (Borjas, 2014). I Sverige var invandringen, precis som i USA, lönsam för samhället som helhet fram till ungefär mitten av 1990-talet. Efter det har nettovinsten förbytt i en nettoförlust som ligger på omkring 1,5 till 2 % av BNP (Ekberg, 2009). Isolerar man flyktinginvandringen från den totala invandringen ligger kostnaden på cirka 1 % av BNP per år (Ruist, 2015).

Det som gör att vinsten förbytt till en kostnad är invandrares försämrade arbetsmarknadsläge. Den stora andelen av nettokostnaden för invandringen, ca 80 %, har sitt

ursprung i invandras lägre löner som ger lägre skatteintäkter (Ruist, 2017). I en sådan situation konkurrerar nya och gamla svenskar om välfärdsresurser, snarare än om arbeten och löneutrymme. Denna konkurrens är inte jämnt utspridd över riket utan skärps i ekonomiskt utsatta områden där resurssvaga inrikesfödda konkurrerar med resurssvaga utrikesfödda om bostäder, vård, tillgång till bra skolor och övrig offentlig service (Alden m.fl., 2015). Etnisk mångfald som följer i invandringens spår, i grunden ett positivt fenomen, för alltså med sig kostnader som främst betalas av dem som redan är resurssvaga. Denna snedfördelning är konstant, oavsett om invandringen totalt sett är lönsam eller kostsam. *Mångfaldsvinsterna* – inflödet av humankapital, förstärkningen av landets innovativa och entreprenöriella förmåga, kulturell berikning, ökat utbud av billiga servicetjänster etc. – tillkommer främst dem som är resursstarka. *Mångfaldsbördan* – ökad konkurrens om bostäder, arbeten, löneutrymme och offentlig vård, skola och omsorg – bärs av dem som är resurssvaga.

Är kostnaderna för invandringen och mångfalden hanterbara och är de värda någonting? En årlig kostnad på 1,5 % av BNP för invandring *är* ett betydande ianspråktagande av knappa resurser för ett samhälle, men samtidigt fullt hanterbart (Ruist, 2017). Den svaga arbetsmarknadsintegrationen för invandrare är inte heller ett naturgivet fenomen: under perioden från 1990-talet fram till 2006 var nettokostnaden för invandringen konstant, trots att invandrarbefolkningen ökade. Förklaringen är att arbetsmarknadsläget under denna period förbättrades för invandrare (Ekberg, 2009). Med en ännu bättre fungerande arbetsmarknad kan invandringens kostnader med andra ord återigen förbytas till en nettovinst. Försiktighetsprincipen dikterar att en sådan vinst aldrig kan räknas hem innan den realiserar, men historiska variationer visar att den nuvarande låga nivån av arbetsmarknadsintegration av nya svenskar inte behöver accepteras. I sammanhanget är det också noterbart att flyktinginvandringens verkligt stora värde – *egenvärdet av att människor på flykt får en fristad* – ofta lyfts fram utan att kvantifieras (se t.ex. Ekberg, 2009; Ruist, 2017). Inom den politiska beslutshorisont som gäller för en nation är det förvisso helt logiskt att andra länders medborgares väl och ve inte ges ett ekonomiskt värde, om inte annat för att det vilar på dessa människors egna hemländer att ta detta värde i beaktande. Just människors väl och ve ignoreras emellertid närmast per definition i de länder som människor flyr från – det är därför människor flyr till att börja med. Det finns därför en potentiell mänsklig vinst – i form av, förslagsvis, ökat antal kvalitetsjusterade levnadsår som följer i frånvaron av förföljelse/tortyr/död/flykt – som ständigt förbigås i de samhällsekonomiska kalkyler som ska uppskatta invandringens och flyktingmottagningens kostnader och vinster. Någonstans, någon gång, bör detta potentiella värde kvantifieras och inkluderas i beräkningarna, om än med vederbörliga reservationer; de nationalekonomiska verktygen för att åstadkomma detta finns.⁴

⁴ Förslaget om att använda Kvalitetsjusterade levnadsår (s.k. QALY:s) är hämtat från hälsoekonomin. Flyktingmottagande kan alltså ses som en "behandling" vars värde i form av Kvalitetsjusterade levnadsår kan vägas mot andra samhällsliga åtaganden.

Tidigare studier av graden av mångfald och segregation i Sverige i jämförelse med Europa och USA

Hedman och Andersson (2016) mäter segregationen i Sveriges 10 största arbetsmarknadsregioner under åren 1990–2010 med ett olikhetsindex som omfattar grupperna svenskfödda respektive födda i övriga världen, vilket här ska förstås som födda utanför EU. De finner att den genomsnittliga etniska segregationen år 2010 mätt på detta sätt var 0,36 i Sverige som helhet. Det ska förstås som att 36 % av en undersökt grupp (dvs. födda i övriga världen) måste flytta för att den geografiska spridningen ska bli likadan som för referensgruppen (dvs. svenskfödda). I de stora arbetsmarknadsregionerna är genomsnittet betydligt högre och ligger i allmänhet runt 0,5: i exempelvis Stockholm är värdet 0,48, i Göteborg 0,5 och i Malmö 0,51. Värdena är stabila under den undersökta perioden med endast små förändringar. Under den undersökta perioden har sambandet mellan etnisk segregation och inkomstsegregation ökat, liksom antalet områden som är både resurssvaga (i ekonomiska termer) och svenskglea (Hedman & Andersson, 2016).

I föreliggande studie använder vi oss av ett entropiindex (snarare än olikhetsindex). Också detta index rör sig på en skala mellan [0,1] som kan förstås som procentsatser, men där fullständig mångfald är lika med 1 och total frånvaro av mångfald är lika med 0. Entropiindex används sällan i Sverige men är desto vanligare i USA (åtminstone inom akademien), eftersom det i konceptuella och empiriska utvärderingar har visat sig överlägset andra index (Reardon & Firebaugh, 2002; Reardon & O'Sullivan, 2004; White, 1986). I en österrikisk studie från 2013 görs dock en regional genomlysning av mångfalden på EU-nivå baserat på entropiindex som också omfattar Sverige. Man finner i denna studie att mångfalden vid mättillfället 2007 är som störst i de västeuropeiska storstadsområdena och som minst i Östeuropa: i London är mångfalden 68 % och i Bryssel 56 %; i Sud-Vest Oltenia i sydvästra Rumänien 0,2 % och i Severozapaden i nordvästra Bulgarien endast 0,1 % (Dohse & Gold, 2013).⁵ Det är alltså enorma skillnader i graden av mångfald mellan Väst- och Östeuropa. Mönstret i Sverige följer det västeuropeiska, med högre mångfald i storstadsområdena och lägre i glesbefolkade områden: Stockholmsregionen har 33–43 % mångfald och Övre Norrland 11–18 % (Dohse & Gold, 2013). I ett europeiskt perspektiv har Sverige alltså en relativt hög grad av mångfald, dock utan att utmärka sig, särskilt inte i förhållande till övriga Västeuropa. I (en förenklad) jämförelse med USA är mångfalden klart lägre i Sverige: på riksnivå i USA var mångfalden år 2007 65 %, mätt med ett entropiindex (Hao & Fong, 2011).⁶

⁵ Den österrikiska studien använder sig av jämförelseskäl av medborgarskap (snarare än födelse-land) som etnicitetsvariabel, vilket av naturliga skäl ger lägre indexvärden för mångfald. Man viktar dock indexet på olika sätt för att korrigera dessa siffror och får då de mer jämförbara värden som här redovisas. Se vidare i Dohse & Gold, 2013.

⁶ Jämförelsen haltar därför att året inte är det samma och för att den undersökta variabeln inte är den samma: indexet i USA är baserat på ras och uppdelat i kategorierna vita, svarta, asiater och hispanics.

Behovet av en kunskapsinfrastruktur om mångfald och segregation

Både möjligheter och incitament på bostadsmarknaden som diskuterats ovan verkar historiskt sett över tid. Vi har i Sverige tidigare kunnat förlita oss på naturliga, rumsliga assimileringprocesser som har fått verka mer eller mindre ostört, drivna av fungerande incitament och möjligheter (Hedman & Andersson, 2016). I en ny studie från de nordiska huvudstäderna har man dock visat att den rumsliga assimileringen i princip uteblir för vissa invandrargrupper, i förekommande fall för dem som har sin bakgrund utanför västvärlden (Andersen, Andersson, Wessel, & Vilkama, 2016). Det finns också stora regionala variationer inom Sverige i hur väl flyktingar lyckas etablera sig i Sverige, liksom variationer mellan flyktinggrupper från olika ursprungsländer (Andersson, 2016). Det går därför inte att ta den långsamma men närmast automatiska och generella rumsliga assimileringen för given, särskilt inte i ljuset av att framför allt flyktinginvandringen till Sverige domineras av människor med bakgrund utanför västvärlden (Migrationsverket, 2017).

Nya invandrings- och flyktingmönster, långvarigt underutbud av ett varierat hyresrättsutbud, kraftig prisstegring på ägda boendeformer i kombination med stora förmögenhetsojämlikheter skapar alltså nya integrations- och segregationsmönster som gör att tidigare historiskt väl belagda processer inte längre kan användas som mall för att förstå eller förutse vad som kommer att hända i framtiden. Det finns på grund av det ett stort behov av att löpande följa utvecklingen för att kunna formulera lämpliga politiska strategier i syfte att motverka och/eller hantera segregationen. I dagsläget saknas det dock en sådan kunskapsinfrastruktur: den löpande uppföljning som Statistiska centralbyrån står för har låg upplösning, är begränsad till en dimension och bygger på ett index som inte är optimalt (nämligen olikhetsindex, vars egenskaper vi diskuterar utförligare nedan). Därför genomför Hyresgästföreningen denna inventering. Syftet med Hyresgästföreningens rapport är att

- skapa en kunskapsinfrastruktur för etnisk mångfald och segregation för hela landet
- undersöka sambandet mellan etnisk mångfald och segregation och upplåtelseformer
- undersöka sambandet mellan etnisk mångfald och segregation och hushållens inkomster.

Rapporten är främst deskriptiv och med ett fokus på mångfald och segregation i betydelsen *blandningen* och *uppdelningen* av etniska grupper av befolkningen (se detaljerad förklaring av dessa begrepp nedan). Resultaten relateras till upplåtelseformer och till inkomster.

Hyresgästföreningens inventering skiljer sig från tidigare undersökningar om mångfald och segregation i Sverige:

- I stället för att använda olikhetsindex som tidigare dominerat i svenska mätningar av segregation använder Hyresgästföreningen det konceptuellt och matematiskt mer tilltalande entropiindexet som har sin grund i informationsteori.

- Inventeringen har hög upplösning och information finns ner på bostadsområdesnivå, samt redovisas på kommun- och stadsdelsnivå.
- Mångfalds- och segregationsmåttan aggregeras även till kommuntyper, områdestyper och till olika upplåtelseformer.
- Resultaten tillgängliggörs publikt i en interaktiv karta med möjligheter till kvalificerad sökning och filtrering av resultaten baserat på en mängd olika kriterier. Kartan finns här: kartor.hyresgastforeningen.se

Rapporten fortsätter nedan med en beskrivning av de grundläggande konceptualiseringarna av mångfald och segregation. Efter en översiktlig diskussion kring hur man bäst mäter dessa fenomen redovisar vi de index vi har använt, samt den data som ligger till grund för undersökningen. Därefter redovisas resultaten för riket, län, kommuner, stadsdelar och på bostadsområdesnivå. Sambanden mellan mångfald och upplåtelseformer undersöks, liksom sambanden mellan mångfald och inkomster. Vi avslutar rapporten med en sammanfattning och diskussion kring de slutsatser man kan dra av de redovisade resultaten.

Att mäta och beräkna mångfald och segregation

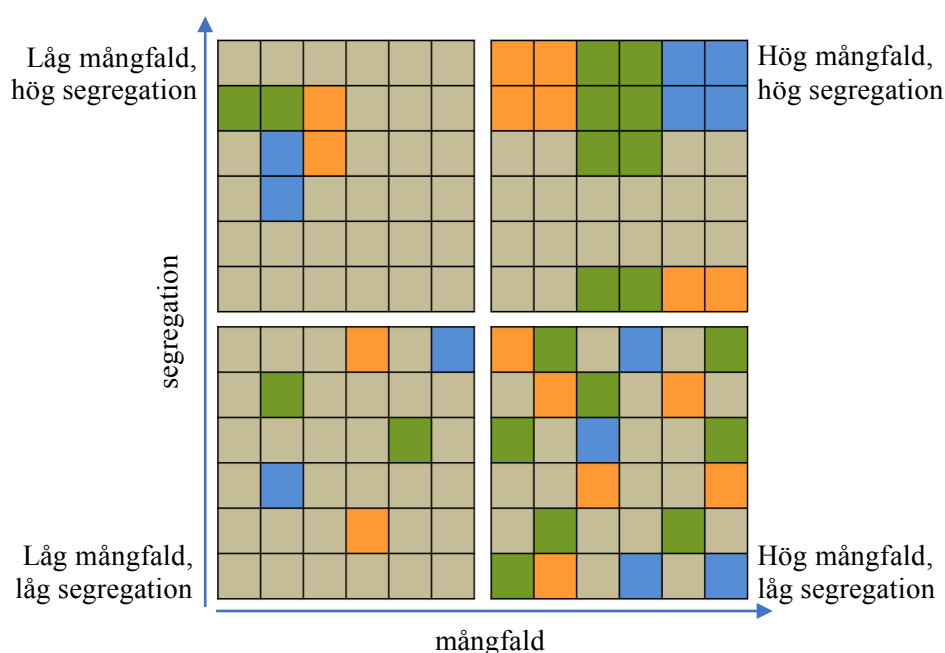
Det oftast använda måttet för segregation är olikhetsindex (D) (Duncan & Duncan, 1955):

$$D = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^N \left| \frac{j_i}{J_T} - \frac{l_i}{L_T} \right| \quad ;$$

där N är antalet delområden inom det område man mäter, j_i antal i den första gruppen i delområdet i , J_T antal av den första gruppen i hela området, l_i antal av den andra gruppen i delområde i , L_T antal av den andra gruppen i hela området. Olikhetsindexet fångar upp, inom intervallet $[0, 100]$, hur många procent av den ena eller andra gruppen som måste flytta för att all segregation ska försvinna. Måttet har emellertid vissa begränsningar. Dels tillåter det bara mätningar av två grupper, vilket i och för sig hjälpligt kan lösas med dikotomisering i förekommande fall. Då gör man dock ofrånkomligen våld på det man kallar för nedbrytbarhetskriteriet (se vidare nedan) varför resultaten blir svåra att tolka. Till yttermeraviso föreslår White (1986) i en numera klassisk artikel att segregation i själva verket har två dimensioner: *segregation* och *mångfald*. Dessa mått kan appliceras på vilken geografisk frekvensstatistik som helst, men vanligast är att man tänker på segregation/mångfald i termer av etnicitet och inkomster.

I ett tänkt illustrativt exempel är de stora kvadraterna i figur 1 kartor över fyra kommuner och de små rutorna är enskilda invånare som bor i olika delar av kommunerna. Invånarna tillhör fyra grupperingar: blå, orange, brun och grön. I kommunerna till vänster är mångfalden låg: dessa kommuner domineras nästan helt av personer i den bruna gruppen. På motsvarande sätt är mångfalden hög i de båda kommunerna till höger: även om flest personer även här tillhör gruppen brun, är inslagen av personer från blå, orangea och gröna

gruppen betydande. I de två kommunerna längst ned är segregationen låg eftersom personer från olika grupper är jämnt utspridda: det går inte att med ledning av var en person från exempelvis gröna gruppen bor, sluta sig till var övriga personer från den gröna gruppen bor. I de två kommunerna högst upp är förhållandena de motsatta – personer från samma grupp tenderar här att klumpa ihop sig vilket ger hög segregation. Mångfald och segregation kan alltså föreligga i olika kombinationer: mångfalden kan vara hög och segregationen samtidigt hög (kommunen högst upp till höger) eller låg (kommunen längst ned till höger), mångfalden kan vara låg och segregationen samtidigt hög (kommunen högst upp till vänster) eller låg (kommunen längst ned till vänster).

Figur 1. Mångfald och segregation, grundläggande conceptualisering. Anpassat från Reardon & O'Sullivan, 2004.

För att fånga både mångfald och segregation argumenterar White (1986) för *Thiels entropiindex* som har en högre förutsägbarhet och konsistens än jämförbara index (inklusive det dominerande olikhetsindexet). I en utökad utvärdering finner även Reardon och Firebaugh (2002) att entropiindexet är det mest tilltalande måttet, både konceptuellt och matematiskt. Framför allt utmärker sig entropiindexet när det gäller *nedbrytbarhet* och *utbyteseffekter*. Den första egenskapen innebär att indexet kan kombineras med olika antal enkla eller sammanslagna grupper och olika antal enkla eller sammanslagna områden vilket gör det enkelt att anpassa till olika befolkningssammansättningar och till politiskt/administrativt relevanta nivåer. Den andra egenskapen, unik för entropiindexet, gör att indexet svarar konsekvent och önskvärt på individers flyttningar mellan områden med olika sammansättningar av grupper (Reardon & Firebaugh, 2002). Med ledning av dessa utvärderingar använder Hyresgästföreningen i denna undersökning Thiels entropiindex för att mäta mångfald (E) och segregation (H). Det motsvarar det som inom informationsteori kallas för *entropi* (det vill säga det genomsnittliga informationsinnehållet som producerats baserat på en stokastisk datakälla) respektive *redundans* (det vill säga den maximala entropin

minus den observerade entropin) (White, 1986). Mångfalden i en dimension x i ett område i , Ex_i , är då:

$$Ex_i = - \sum_{j=1}^k p_{ij} \ln(p_{ij}) \quad ;$$

där k är antalet grupper i dimension x , och p_{ij} är proportionen av j :e gruppen i område i . $Ex_i = 0$ när det bara finns en grupp i området och $Ex_i = \ln(k)$ när mångfalden är maximal (White, 1986). För att möjliggöra jämförelser av E_i mellan flera dimensioner men för samma område kan man normera E_i genom att använda $1/\ln(k)$ (Hao & Fong, 2011) så att:

$$Exn_i = - \sum_{j=1}^k p_{ij} \log(kp_{ij}) \quad ;$$

eller helt enkelt:

$$Exn_i = Ex_i / \ln(k) \quad ;$$

Exn_i antar då alltid ett värde i intervallet $[0, 1]$, där $0 =$ ingen mångfald och $1 =$ maximal mångfald. Genom logaritmeringen ges tyngre vikt till fördelningens svansar, vilket speglar antagandet att de första personerna av en underrepresenterad grupp har större effekt på mångfalden än de efterföljande, när mångfalden redan är högre. Det innebär för det normerade mångfaldsindexet Exn_i i fallet av två grupper, att när den ena gruppens proportion ökar från 0% till 10% så ökar mångfalden från 0% till 47% . En ökning av proportionen från 40% till 50% kommer däremot bara att öka mångfalden med 3% (från 97% till 100%).

Exn_i saknar vissa nedbrytbarhetsegenskaper som Ex_i har (White, 1986). För att aggregera mångfaldhetsberäkningarna till sammanslagna områden används därför Ex_i , som sedan normeras på aggregerad nivå.

Segregation, H , kan bara mätas när man kan uppskatta spridningen av mångfald inom ett område. Med högsta upplösning på den data som är tillgänglig på DeSO-nivå (se vidare nedan om områdesindelning) blir segregationen därför först mätbar på närmaste nivå ovanför denna, vilket är stadsdelar (i förekommande fall) och kommuner.

Segregationen i en dimension x i ett sammanslaget område m , Hx_m , är

$$Hx_m = 1 - \sum_{i=1}^N p_{mi} \frac{Ex_i}{Ex_m} \quad ;$$

där N är antalet delområden i det sammanslagna området m och p_{mi} är proportionen av i :e området i det sammanslagna området m . Ex_i och Ex_m är mångfalden i det i :e området respektive område m . Hx_m antar ett värde i intervallet $[0, 1]$, där $0 =$ ingen segregation (när

varje delområde i har samma mångfald som det sammanslagna området m) och 1 = maximal segregation (när mångfalden i varje delområde är = 0) (Hao & Fong, 2011).

Olikhetsindex och entropiindex som diskuterats ovan är *aspatiala* i bemärkelsen att de geografiska områdena endast är de ”behållare” som rymmer frekvensstatistiken som ligger till grund för indexen. En sådan områdesindelning blir känslig för det man kallar *modifiable areal unit problem* (MAUP) (Openshaw, 1983), dvs. indirekta geografiska effekter på den data man använder som uppkommer till följd av områdesindelningens utförande och kvalitet. Ett sätt att minska (men inte helt eliminera) MAUP-relaterade problem är att använda *spatiala* index, där särskilt det spatiala entropiindexet förordas av Reardon och O'Sullivan (2004). Indexet är detsamma som entropiindexet men tar också hänsyn till befolkningstätheten i ett område och dess grannområden. Ur ett strikt geografiskt perspektiv är det svårt att argumentera mot ett spatialt index. Bandbredden för den täthetsfunktion som viktat entropiindexet varierar dock (troligen) mellan olika typer av orter: en kilometer i Stockholm är i social mening ganska långt, i Västerbottens inland tvärtom mycket kort.⁷ Resultatet är att jämförelser mellan olika typer av områden ofrånkomligen kommer att halta (Hong, O'Sullivan, & Sadahiro, 2014). Ur ett sociologiskt/samhällsvetenskapligt perspektiv finns det därför en fördel med ett aspatialt index vars horisont är politisk/administrativ, snarare än geografisk. Dels är det då lättare att göra jämförelser som omfattar hela riket, dels matchar indelningen den politiska handlings- och beslutskompetensen varför resultaten blir mer policyrelevanta.⁸ Det gäller särskilt om områdesindelningen är konsekvent och av god kvalitet, vilket gäller i detta fall (se nedan om områdesindelningar).

Graden av mångfald relateras till dels hushållens medianinkomster och till den dominerande upplåtelseformen i bostadsområdena (se vidare nedan). För att uppskatta korrelationen mellan mångfalden En och andra områdesbaserade värden används Pearsons korrelationskoefficient, ρ .⁹

⁷ Förenklat kan man säga att bandbredden bestämmer inom vilken radie från ett områdes mittpunkt som invånare i området ”exponeras” mot invånare i andra områden. Det är troligt att denna ”exponeringshorisont” ligger längre bort från ett områdes mittpunkt i glesbygden.

⁸ I tester på enstaka områden baserat på den data vi använder i den här rapporten har det dessutom visat sig att värdena från de spatiala och aspatiala entropiindexen är mycket lika varandra. Hyresgästföreningen kommer att återkomma i frågan i studier av segregationen i särskilt utvalda områden.

⁹
$$\rho_{x,y} = \frac{\text{COV}(x,y)}{\sigma_x \sigma_y}$$

Vad är etnicitet?

Till den aritmetiska diskussionen ovan tillkommer grannliga avväganden kring de variabler som ska ingå i ett mångfalds- och segregationsindex. Om olika indexmått speglar olika sammansättningsstrukturer i data, så speglar de variabler man väljer att mäta olika demografiska och sociologiska egenskaper hos data. Med nödvändighet innebär också varje kategorisering av en befolkning ett politiskt ställningstagande – betänk till exempel en kategori som ”låg inkomst”: att den kallas ”låg”, hur den sätts samman, om den är relativ eller absolut, etc., avgör vilken politisk diskussion som kan föras med variabeln som grund. Av kandidatvariablerna för mångfald och segregation är de variabler som rör etnicitet de mest kontroversiella. Att överhuvudtaget kategorisera en befolkning utifrån etnisk gruppstillhörighet är ett på många sätt tveksamt företag. ”Rena” representationer reifieras lätt och förstärker då de grupperingar man vill skildra. Denna problematik, som är generell för alla sociala kategorier, accentueras i förhållande till etnicitet på grund av begreppets korta avstånd till rena fördomar. Invändningen viftas ibland bort som helt konstruerad, men förfärande historiska erfarenheter visar att den inte är gripen ur luften. Försiktighet är alltså påbjuden, samtidigt som denna försiktighet inte får slå över i överdriven ängslighet: det finns sociala skiktningar och strukturer i samhället som är etniskt kodade, att kartlägga etnicitet är därför viktigt för att kunna förstå hur vissa samhällsproblem ska kunna hanteras. Det gäller både i negativ och positiv bemärkelse: vissa problem som man (i samhällsdebatten) antar är etniska, kan visa sig ha en helt annan grund (och därmed annan lösning), andra problem har möjligen verkligen en etnisk dimension att ta hänsyn till. Det finns emellertid ingen allmänt vedertagen definition av vad etnicitet är, eller av vad en etnisk grupp är. En arbetsdefinition, hämtad från Nationalencyklopedin, kan vara: ”... en aspekt av en social relation mellan grupper av människor vilka ser sig själva som kulturellt distinkta i relation till andra grupper” (Nationalencyklopedin, 2018).¹⁰ Vad detta i sin tur exakt betyder är emellertid något oklart, men kanske inte heller nödvändigt att fastställa: det finns ändå ingen tillgänglig statistik som fångar in denna innebörd av begreppet etnicitet. I USA används (självidentifierad) *ras* (såsom ”white”, ”black”, ”hispanic” etc.), ett begrepp som i Europa och EU ses som alltför belastat. I EU används ofta *medborgarskap* som har fördelen att det skapar god grund för jämförelser inom EU, eftersom medborgarskap mäts på samma sätt i olika länder. Det är dock en mätgrund som är väl trång. Från Statistiska centralbyrån (SCB) finns i stället två proxyvariabler som speglar olika aspekter av begreppet etnicitet: *befolkningens födelseland* och *befolkningens bakgrund*. ”Befolkningens födelseland” har fyra värden: född i Sverige; född i Norden (utom Sverige); född i EU-27(-8) (utom Norden), och; född i övriga världen. Denna variabel fångar alltså in en geografisk-politisk dimension (låt vara att denna dimension är grovt uppdelad) som åtminstone i någon mån speglar geografiskt-politiskt avstånd till Sverige. ”Befolkningens bakgrund” har också fyra värden: född i Sverige med två föräldrar födda i Sverige, född i Sverige med en förälder född i Sverige, född i Sverige med två utrikes födda föräldrar, samt utrikes född. För denna variabel

¹⁰ Artikeln i Nationalencyklopedin är värd att läsa i sin helhet då den pedagogiskt sammanfattar konfliktlinjerna kring begreppets definition(er).

har den geografisk-politiska dimensionen kollapsat till Sverige/icke-Sverige. I stället fångar variabeln upp etnicitetens potentiella tidsmässiga seghet över generationsgränser, eftersom den tar hänsyn inte bara till individens födelseland utan också till individens föräldrars födelseland.

Huvudvariabeln som vi använder när vi diskuterar etnisk mångfald och segregation är ”befolkningens födelseland”. Vi kommer dock att visa hur vissa strukturer som blir synliga med den ena variabeln, osynliggörs i den andra och tvärtom – ingen enskild variabel ger därför en fullständig bild. Detaljerad redovisning av de inkluderade variablerna finns nedan.

Områdesindelningar, data och variabler

I undersökningen används data från SCB, aggregerat till frekvenser per Demografiska statistikområden, DeSO. Ett enskilt område motsvarar ungefär vad man i dagligt tal kallar för ett bostadsområde. Det finns totalt 5 985 områden som har mellan 700 och 2 700 invånare. Indelningen tar hänsyn till de geografiska förutsättningarna så att gränserna, i möjligaste mån, följer exempelvis gator, vattendrag och järnvägar (SCB, 2018). Kvaliteten på SCB:s DeSO minimerar MAUP-problematiken (se ovan) och bidrar till stabila resultat.¹¹ För varje DeSO har statistisk för perioden 2012–2016 sammanställts för 4 variabler:

1. **Befolkningens födelseland.** Indelningen har fyra värden.
 - a. Född i Sverige.
 - b. Född i Norden (utom Sverige).
 - c. Född i EU-27(8) (utom Norden).
 - d. Född i övriga världen.
2. **Befolkningens bakgrund.** Indelningen är baserad på födelseland för personer och deras föräldrar.
 - a. Född i Sverige med två föräldrar födda i Sverige.
 - b. Född i Sverige med en förälder född i Sverige.
 - c. Född i Sverige med två utrikes födda föräldrar.
 - d. Utrikes född.
3. **Hushållens inkomster.** Köpkraft beräknas som disponibel inkomst per konsumtionsenhet (per måttillfället) och är ett mått som gör det möjligt att jämföra hushållens köpkraft och ta hänsyn till olika sammansättningar av hushåll. Data för inkomster finns endast för åren 2012–2015. Hushållen delas in enligt SCB:s gruppering i tre grupper.
 - a. Låg köpkraft.
 - b. Medelköpkraft.¹²
 - c. Hög köpkraft.

¹¹ Föregångaren till DeSO var Small Areas for Market Statistics, eller SAMS-områden. De skapades 1994 i samarbete mellan kommunerna och SCB och har sedan dess inte åldrats med värdighet: bebyggelse och befolkningsutvecklingen har gjort indelningen mindre intuitiv över åren, och olika kommuner har haft olika principer för vad som utgör ett enskilt SAMS-område. Som ett exempel kan nämnas att Göteborg har 876 SAMS-områden, under det att Stockholm endast har 128. Vid årsskiftet 17/18 övergick SCB till den nya områdesindelningen DeSO.

¹² Medelköpkraft är en sammanslagning av SCB:s två grupper medellåg och medelhög köpkraft.

4. Boende. Hushållens boende uppdelat i upplåtelseformer.

- a. Hyresrätt.
- b. Bostadsrätt.
- c. Äganderätt (småhus/villor).

Statistiken har aggregerats till flera geografiska och kvasigeografiska områdesnivåer:

1. Geografiska områdesnivåer (utöver DeSO).

- a. Stadsdelar (gäller Stockholm, Göteborg och Malmö).
- b. Kommuner.
- c. Län.
- d. Riket.

2. Kvasigeografiska områdesnivåer.

- a. Sveriges kommuner och landstings (SKL) kommungruppsindelning:
 - i. A1. Storstäder.
 - ii. A2. Pendlingskommun nära storstad.
 - iii. B3. Större stad.
 - iv. B4. Pendlingskommun nära större stad.
 - v. B5. Lågpendlingskommun nära större stad.
 - vi. C6. Mindre stad/tätort.
 - vii. C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort.
 - viii. C8. Landsbygdskommun.
 - ix. C9. Landsbygdskommun med besöksnäring.
- b. Statistiska centralbyråns (SCB) områdestypsindelning:
 - i. Kategori A
(DeSO utanför större befolkningskoncentrationer eller tätorter).
 - ii. Kategori B (DeSO i en befolkningskoncentration eller tätort, men inte i kommunens centralort).
 - iii. Kategori C (DeSO i kommunens centralort).
- c. Upplåtelseformer:
 - i. Område som domineras av hyresrätter.
 - ii. Område som domineras av bostadsrätter.
 - iii. Område som domineras av äganderätter (småhus/villor).

Bortfall

- Endast så kallade *complete cases* har använts i beräkningarna, dvs. endast DeSO som har data för alla fyra variablerna som beskrivits ovan har inkluderats.
- För upplåtelseformer har kategorin *uppgift saknas* exkluderats.
- Inga rest-DeSO har ingått i beräkningarna.
- Inga DeSO med en befolkning på noll personer ingår i beräkningarna.
 - I vissa fall beror frånvaron av invånare eller saknade uppgifter i ett DeSO på att SCB på grund av integritetsskäl maskerar data i områden med få invånare.

På grund av ovanstående begränsningar har enstaka DeSO fallit bort, det rör då främst så kallade restområden. Eftersom de flesta av dessa områden har inga eller mycket få invånare är bortfallet sett till populationen som helhet i princip negligerbart och uppgår till mindre än 1 ‰ (exakt bortfallsprocent kan variera något mellan olika variabler).

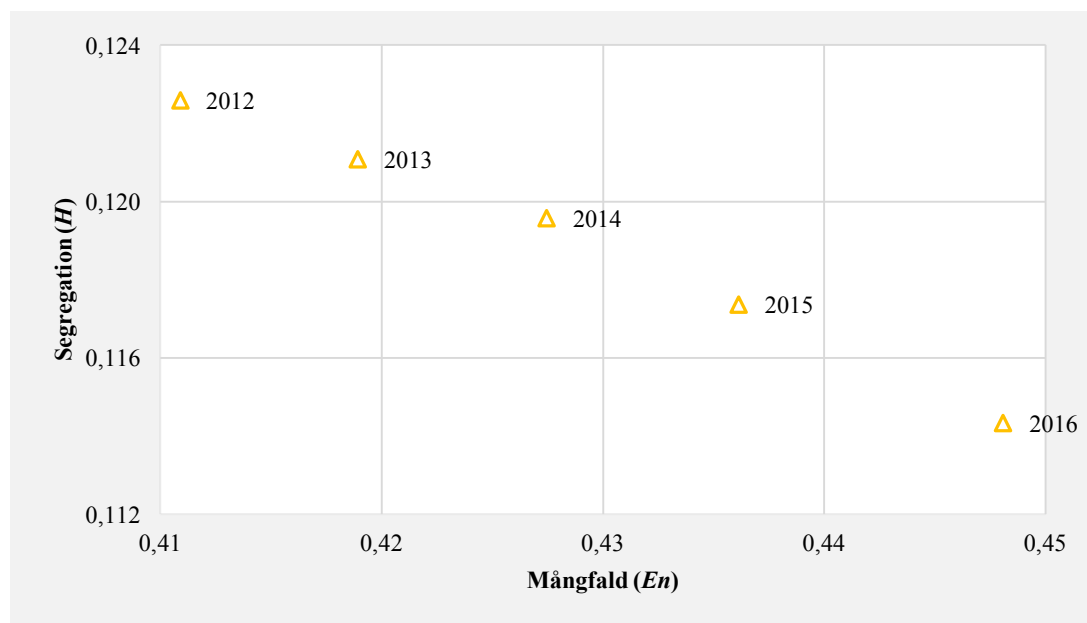
Exakt vilka variabler som ingår i vilka index och på vilket sätt, framgår när de används. Ytterligare detaljerad information om variablerna (t.ex. datakvalitet och insamlingsmetoder) kan erhållas från SCB och/eller SKL.

Resultat

De huvudsakliga resultaten nedan rör mångfald (i vilken utsträckning olika grupper är lika representerade i olika områden) och segregation (i vilken utsträckning mångfalden är jämnt fördelad). Mångfald betecknas genomgående med En , segregation betecknas genomgående med H . Båda dessa mått har skalan $[0,1]$ där 0 är minimal mångfald/segregation och 1 är maximal mångfald/segregation. Man kan för enkelhetens skull förstå dessa värden som procentvärden. I tillämpliga figurer nedan anges mångfald på x-axeln och segregation på y-axeln. Figurerna speglar därmed den konceptuella figur 1 som används ovan för att illustrera koncepten mångfald och segregation. Huvudvariabeln om ej annat anges är befolkningens födelse-land. Övriga variabler som redovisas rör befolkningens bakgrund, upplåtelseformer och inkomster, dessa förklaras när de används. Alla grunddata kommer från SCB och är uppdaterade till och med årsskiftet 2016/17 om ej annat anges. Alla statistiska bearbetningar har gjorts av Hyresgästföreningen. Resultaten finns presenterade i kartformat i Hyresgästföreningens kartverktyg för mångfald och segregation: kartor.hyresgastforeningen.se

Mångfald och segregation i riket som helhet

Sett till befolkningens födelse-land i riket som helhet ökar mångfalden under perioden 2012 till 2016, under det att segregation minskar, se figur 2.

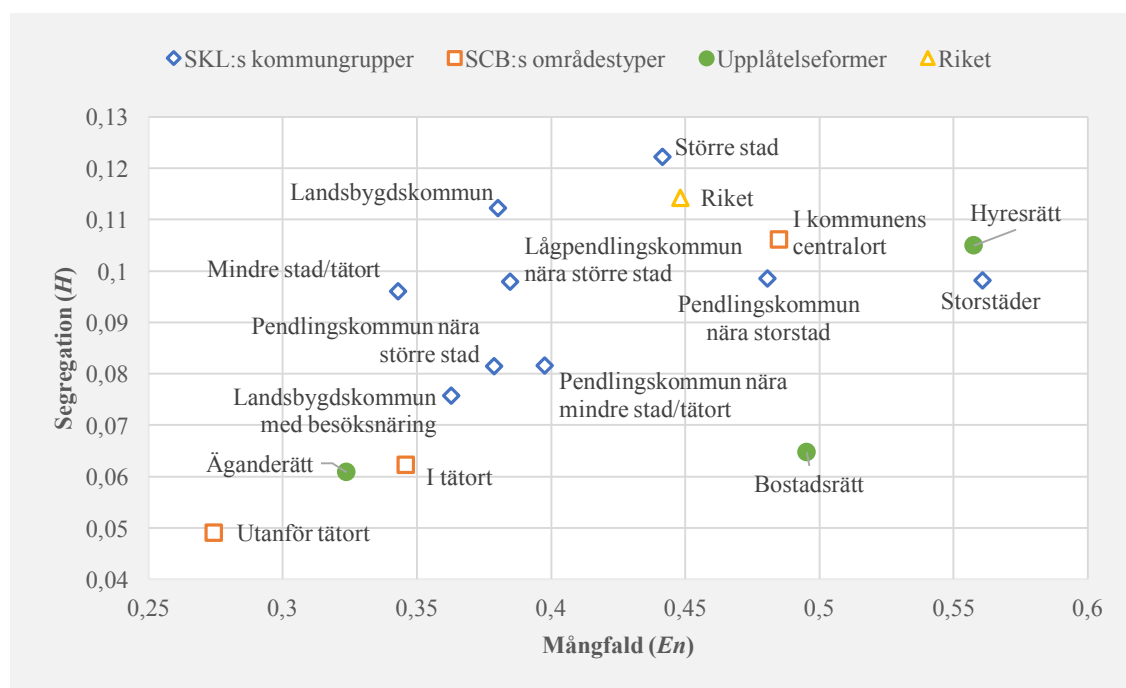

Figur 2. Mångfald och segregation i riket som helhet 2012–2016.

Det betyder att blandningen ökar, samtidigt som blandningen blir mer jämnt fördelad. Den totala mångfalden 2016 på knappt 45 % har alltså sin motsvarighet i hög utsträckning på bostadsområdesnivå, eftersom segregationen endast är drygt 11 %. Utvecklingen för mångfalden är större än den för segregationen. Samtidigt är konsistensen och

regelbundenheten i utvecklingen talande även för de små förflyttningarna av segregationen: *det finns i vart fall inte fog för att påstå att segregationen i Sverige ökar*, utan att göra våld på tillgänglig data eller på begreppet segregation.

Graden av mångfald och segregation kan aggregeras till kvasigeografiska områden, dvs. områden som saknar geografi. Figur 3 visar mångfald och segregation 2016 aggregerad till SKL:s kommungrupper, SCB:s områdestyper och till upplåtelseformer.

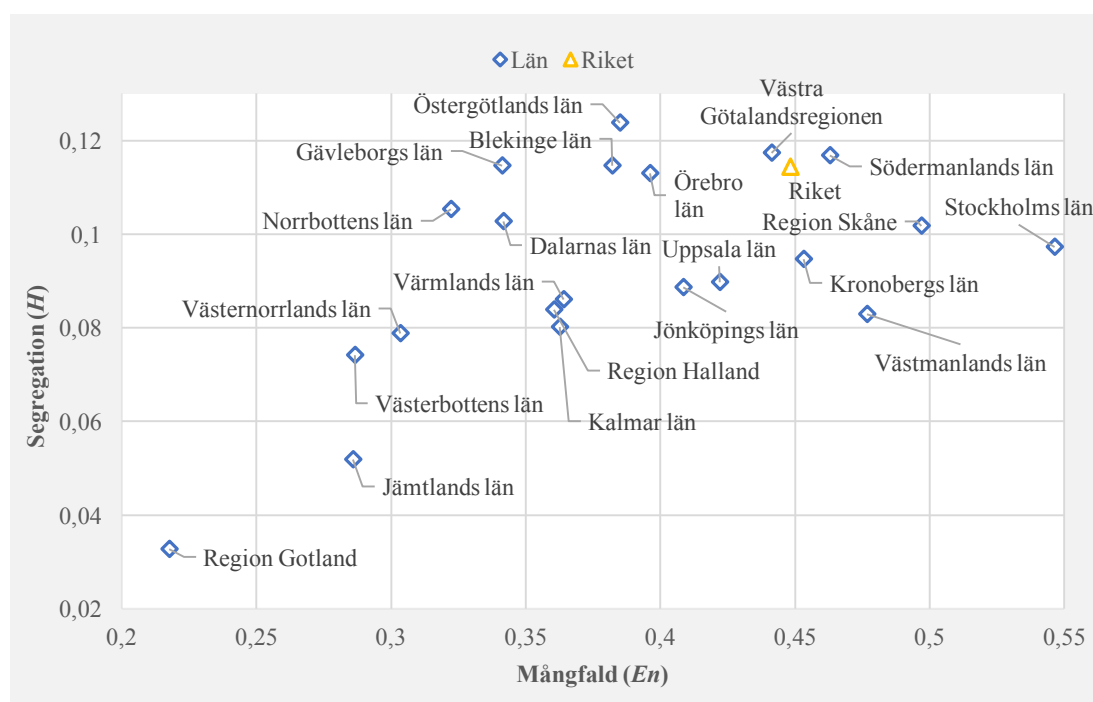
Figur 3. Mångfald och segregation i SKL:s kommungrupper, SCB:s områdestyper och i olika upplåtelseformer, årsskiftet 2016/17.

Figur 3 visar alltså samma data, sammanställd på tre olika sätt. Rikets mångfald och segregation är angiven för referens. Mångfalds- och segregationsmönstret för SKL:s kommungrupper bekräftar bilden från internationella studier, oavsett vilket index eller vilka variabler man har använt: det är storstäderna som är inkörsporten till landet och det är här mångfalden är som högst (jfr Dohse & Gold, 2013; Hao & Fong, 2011). Fördelningen av segregationen för kommungrupperna är tämligen hoptryckt, även om större städer (ej storstäderna) har relativt hög segregation. Inom denna kommungrupp är alltså mångfalden mer ojämnt fördelad. Resultaten för kommungrupperna speglas på lokal nivå av fördelningen av mångfald och segregation till SCB:s områdestyper, med högre mångfald i kommunernas tätorter. Kommunerna fungerar alltså ur ett mångfalds- och segregationsperspektiv i stort sett som riket i helhet – det är centralorterna som är inkörsporten till kommunerna. På områdestypsnivå verkar det dock finnas ett tydligare samband mellan mångfald och segregation, där hög mångfald också innebär hög segregation. Segregationen är mer än dubbelt så hög i kommunernas centralorter, jämfört med områden utanför tätorterna.

Aggregering till upplåtelseformer är av ett annat slag. Samtliga bostadsområden i landet har klassificerats som dominerade av antingen hyresrätter, bostadsrätter eller äganderätter (dvs. villor/småhus). Mångfald och segregationsmåtten har sedan beräknats till dessa klasser. Mångfalden är lägst i äganderätter. Mellan områden som domineras av äganderätter och områden som domineras av bostadsrätter skiljer sig mångfalden med ungefär 17 %, under det att segregationen är i stort sett densamma. Högst mångfald finns det emellertid i bostadsområden som domineras av hyresrätter. Segregationen är här något högre, vilket alltså betyder att mångfalden generellt sett är högre i hyresrättsdominerade områden, men att graden av mångfald skiljer sig åt en del inom denna grupp. Jämfört med riket är dock mångfalden högre och segregation lägre i hyresrättsdominerade områden. Den höga graden av mångfald betyder alltså *inte* att hyresrättstäta områden domineras av en etnisk grupp, utan tvärtom att *blandningen* av olika etniska grupper är högre i dessa områden.

Mångfald och segregation i län och kommuner

Intrycket från föregående figur beträffande kommuntyperna bekräftas i stort sett om man ser till graden av mångfald och segregation på länsnivå. Högst mångfald har Stockholms län och Region Skåne, län som båda omfattar varsin storstad. På länsnivå finns det stor variation mellan graden av mångfald, från nära 55 % i Stockholms län till knappt 22 % i Gotlands län. Även segregationen varierar väsentligt: från drygt 3 % på Gotland till drygt 12 % i Östergötland. På länsnivå framträder också sambandet mellan hög mångfald och hög segregation. Det är dock, särskilt om man tar hänsyn till befolkningsstorlek, något av en synvilla. Tänker man bort Jämtland och Gotland, två av de minsta länen befolkningsmässigt, i figur 4 nedan, återstår inte mycket av detta samband.

Figur 4. Mångfald och segregation i Sveriges län, årsskiftet 2016/17.

Mångfalden på länsnivå döljer kraftiga variationer inom länen på kommunnivå. I kartfiguren nedan (figur 5) visas mångfalden i Sveriges kommuner och i tabell 1 de tio kommunerna med högst respektive lägst mångfald samt de tio kommunerna med högst respektive lägst segregation. Generellt sett är mångfalden hög i och runt storstäderna, i västra Mälardalen, Smålands inland och i kommuner med betydande gränsutbyte, såsom Helsingborg, Strömstad, Eda, Haparanda och Övertorneå.

Sju av tio kommuner med *högst mångfald* ligger i Stockholms län, dock inte Stockholms stad. I Stockholms län är det alltså kranskommunerna som bär upp mångfalden, till exempel Botkyrka (70 % mångfald) och Upplands Väsby (62 % mångfald). I Stockholms län finns också kommuner med relativt låg grad av mångfald, till exempel Vaxholm (32 % mångfald) och Ekerö (34 % mångfald). Det är en stor spännvidd mellan Botkyrka och dessa kommuner och det förtjänar att påpekas att det är Vaxholm och Ekerö – inte Botkyrka – som bidrar till segregationen i Stockholms län genom sin låga grad av mångfald. I Region Skåne har Malmö kommun högst mångfald, 64 %. En intressant kommun är Haparanda som har landets femte högsta mångfald på 63 %. En hög andel invånare som är födda i Norden utanför Sverige (i det här fallet förmodligen i Finland) drar upp mångfalden. Segregationen i kommunerna med högst mångfald ligger vid eller under riksgenomsnittet på 11 %.

Lägst mångfald finns främst i pendlingskommuner nära större städer, t.ex. i Lekeberg utanför Örebro (19 % mångfald), och Habo utanför Jönköping (23 % mångfald). Dessa kommuner har mer än tre gånger lägre mångfald än kranskommunerna runt Stockholm. Segregationen är mycket låg i kommunerna med lägst mångfald. Det bekräftar vad som redan konstaterats på länsnivå: det finns ett positivt samband mellan mångfald och segregation, men det gäller bara när mångfaldsnivåerna är låga. För kommuner med medelhög och hög mångfald försvinner sambandet.

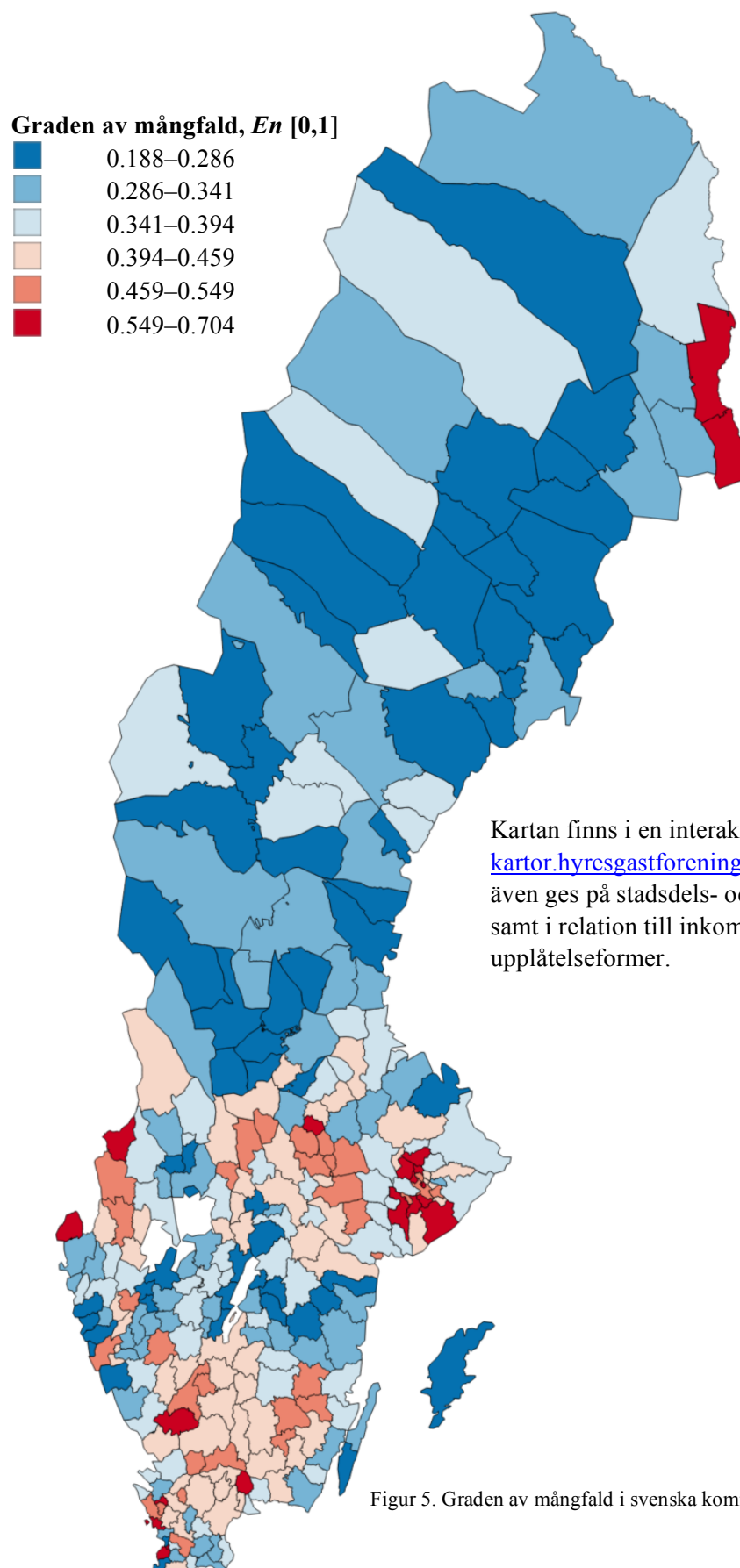
Högst segregation finns framför allt i städer, till exempel Trollhättan, Borlänge och Karlskrona, (alla med 16 % segregation). Mångfalden i dessa kommuner ligger, med något undantag, omkring riksgenomsnittet på runt 40 %.

Lägst segregation finns framför allt i kommuner med mycket låg grad av mångfald i Region Skåne (t.ex. Lomma, Svedala och Vellinge) och i Västra Götalands län (t.ex. Tjörn, Sotenäs och Öckerö). Samtliga dessa kommuner har en segregationsgrad på under 2 %. Vad dessa låga segregationsgrader speglar i strikt mening är att den mångfald som finns är jämnt utspridd inom kommunen. Vad det emellertid också speglar är att mångfalden är mycket låg. I till exempel Vellinge är till exempel endast 3 % av invånarna födda utanför EU. Den låga segregationen i dessa kommuner förutsätter alltså också låg mångfald. Det som i dessa kommuner ser ut som en jämn fördelning av mångfalden bidrar därmed till högre grad av segregation på läns- och riksnivå.

Samtliga kommuners mångfald och segregation under åren 2012–2016 finns rapporterad i Appendix A.

Tabell 1. Topp-/bottenlista för kommuners mångfald och segregation, årsskiftet 2016/17.

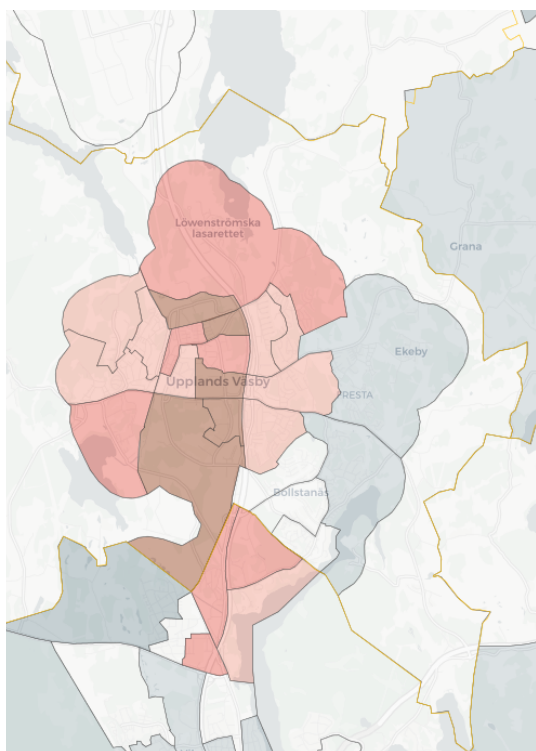
	<i>En</i>	<i>H</i>		<i>En</i>	<i>H</i>		
Kommuner med högst mångfald (<i>En</i>)			Kommuner med högst segregation (<i>H</i>)				
1	Botkyrka	0.704	0.106	1	Trollhättan	0.468	0.161
2	Södertälje	0.691	0.113	2	Karlskrona	0.339	0.161
3	Malmö	0.639	0.084	3	Borlänge	0.408	0.158
4	Sigtuna	0.627	0.087	4	Sandviken	0.398	0.151
5	Haparanda	0.625	0.033	5	Kristianstad	0.420	0.141
6	Upplands Väsby	0.615	0.046	6	Vilhelmina	0.248	0.136
7	Burlöv	0.613	0.067	7	Örebro	0.405	0.133
8	Sundbyberg	0.603	0.073	8	Eskilstuna	0.534	0.127
9	Solna	0.601	0.028	9	Linköping	0.391	0.127
10	Huddinge	0.597	0.112	10	Uddevalla	0.391	0.126
Kommuner med lägst mångfald (<i>En</i>)			Kommuner med lägst segregation (<i>H</i>)				
281	Rättvik	0.230	0.038	281	Tjörn	0.254	0.013
282	Habo	0.229	0.027	282	Svedala	0.309	0.013
283	Säter	0.228	0.036	283	Sjöbo	0.310	0.013
284	Gagnef	0.227	0.009	284	Norsjö	0.284	0.011
285	Hammarö	0.219	0.020	285	Lomma	0.274	0.011
286	Gotland	0.218	0.033	286	Gagnef	0.227	0.009
287	Söderköping	0.215	0.020	287	Vellinge	0.277	0.009
288	Piteå	0.200	0.034	288	Sotenäs	0.292	0.007
289	Öckerö	0.198	0.005	289	Öckerö	0.198	0.005
290	Lekeberg	0.188	0.026	290	Färgelanda	0.348	0.002

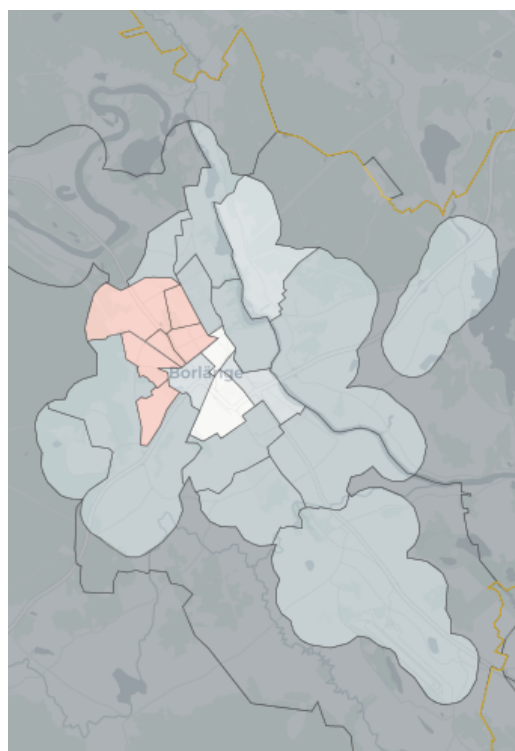
Figur 5. Graden av mångfald i svenska kommuner årsskiftet 2016/17.

Hur ser mångfald och segregation ut på bostadsområdesnivå? Exempel från Upplands Väsby och Borlänge.

Hur ser en kommun med hög grad av mångfald respektive hög grad av segregation ut? Med hjälp av Hyresgästföreningens kartverktyg går det att studera graden av mångfald på bostadsområdesnivå. I figur 6 nedan visas Upplands Väsby som har landets sjätte högsta mångfald på 62 %. Upplands Väsby har *flera* bostadsområden med hög mångfald (rött) som omfattar stor del av befolkningen i kommunen. Segregationen är följaktligen mycket låg, knappt hälften av riksgenomsnittet.

Figur 6. Upplands Väsby, en kommun med hög mångfald.

Figur 7. Borlänge, en kommun med hög segregation.

I jämförelse har Borlänge, som har Sveriges tredje högsta segregation (16 %), en del områden med hög mångfald i de centrala delarna av kommunen. Dessa bostadsområden drar upp mångfalden på kommunnivå till drygt 40 %, vilket är knappt under riksgenomsnittet. Områdena i Borlänge med hög mångfald omfattar emellertid endast *en del av befolkningen*. Fler Borlängebor bor i bostadsområden med *lägre mångfald än kommungenomsnittet* (grått), vilket driver upp segregationen på kommunnivå.

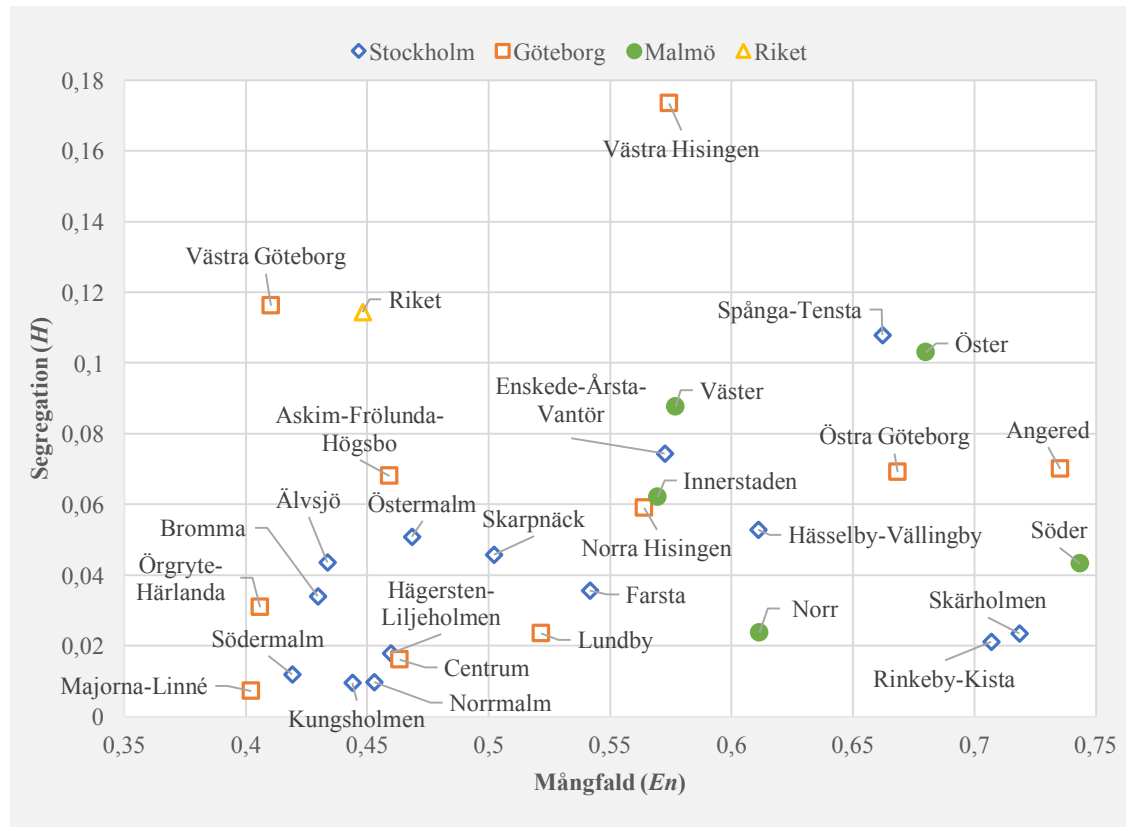
Mångfald och segregation i storstäderna

Omkring 20 % av Sveriges befolkning bor i storstäderna, Stockholm, Göteborg och Malmö. Samtidigt är det ofta storstädernas förorter man har i åtanke när man diskuterar olika typer av problematik som man på ett eller annat sätt relaterar till segregation. Mot denna bakgrund är det intressant att skärskåda mångfalden och segregationen i storstäderna. I tabell 2 rapporteras storstädernas mångfald och segregation.

Tabell 2. Mångfald och segregation i storstäderna.

Mångfaldsrankning, av 290	Storstadskommuner	<i>En</i>	<i>H</i>
3	Malmö	0.639	0.084
27	Stockholm	0.541	0.090
28	Göteborg	0.540	0.111
	Riket	0.448	0.114

Man kan konstatera att alla tre storstäderna ligger bland de översta 10 % av kommunerna i Sverige sett till mångfald. Malmö sticker dock ut med både högre mångfald och lägre segregation än Stockholm och Göteborg. Figur 8 visar mångfalden och segregationen i storstädernas stadsdelar.

Figur 8. Mångfald och segregation i storstädernas stadsdelar, årsskiftet 2016/17.

Högst mångfald finns i de stadsdelar som man vardagligen ofta tänker på som segregerade i betydelsen dominerade av en etnisk grupp. Resultaten visar att det är tvärtom: det är i Skärholmen (i Stockholm), Angered (i Göteborg) och i Söder (i Malmö) som *blandningen* av olika grupper är högst. Mångfalden i storstäderna bärs alltså upp av förorterna.

Lägst mångfald finns i innerstadsstadsdelarna: Södermalm (i Stockholm), Majorna-Linné (i Göteborg) och i Innerstaden (i Malmö). Södermalm och Majorna-Linné är ur ett mångfaldsperspektiv att betrakta som landsbygdskommuner med en mångfaldsprocent i paritet med exempelvis Vaggeryd och Pajala. Även typiska villaförorter har låg mångfald, till exempel Bromma i Stockholm och Västra Göteborg. Segregationen i båda dessa typer av stadsdelar är mycket låg, vilket alltså ska tolkas som att graden av mångfald är jämnt spridd inom dessa stadsdelar. Eftersom graden av mångfald är under kommungenomsnittet ökar de däremot segregationen på kommunnivå.

Hög segregation finns i stadsdelar med bostadsområden som är kraftigt uppdelade sett till graden av mångfald. Västra Hisingen, med högst grad av segregation av alla stadsdelar, rymmer både Biskopsgården, som har mycket hög grad av mångfald, och Hästevik, ett villa-/småhusområde ut mot kusten, med låg grad av mångfald. Ett liknande mönster kan skönjas i bland annat Spånga-Tensta.

Samtliga stadsdelars mångfald och segregation 2012–2016 finns rapporterad i Appendix B.

Mångfald, segregation och upplåtelseformer i storstäderna

Som framgår av figur 8 ovan varierar graden av mångfald och segregation kraftigt mellan olika stadsdelar. På riksnivå konstaterades en variation även mellan upplåtelseformer, se figur 3. Hur ser denna variation ut på stadsdelsnivå? I tabell 3 visas per stadsdel antalet bostadsområden som domineras av de olika upplåtelseformerna. Även andelen hyresrätter av antalet hushåll totalt inom stadsdelen visas (Hyresandel). Stadsdelarna är organiserade i fallande ordning efter graden av mångfald inom respektive stad. I Stockholm är sambandet mellan hyresandelen och mångfalden påtagligt om än inte fullständigt linjärt. Skärholmen, med högst mångfald, har en hyresandel på 79 %. Södermalm, med lägst mångfald, har en hyresandel på 32 %. För Göteborg är inte sambandet lika utpräglat, men ändå fullt skönjbart: högst hyresandel finns det i Angered och Östra Göteborg, de stadsdelar i Göteborg som också har högst mångfald. I Malmö går det inte att se ett tydligt mönster.

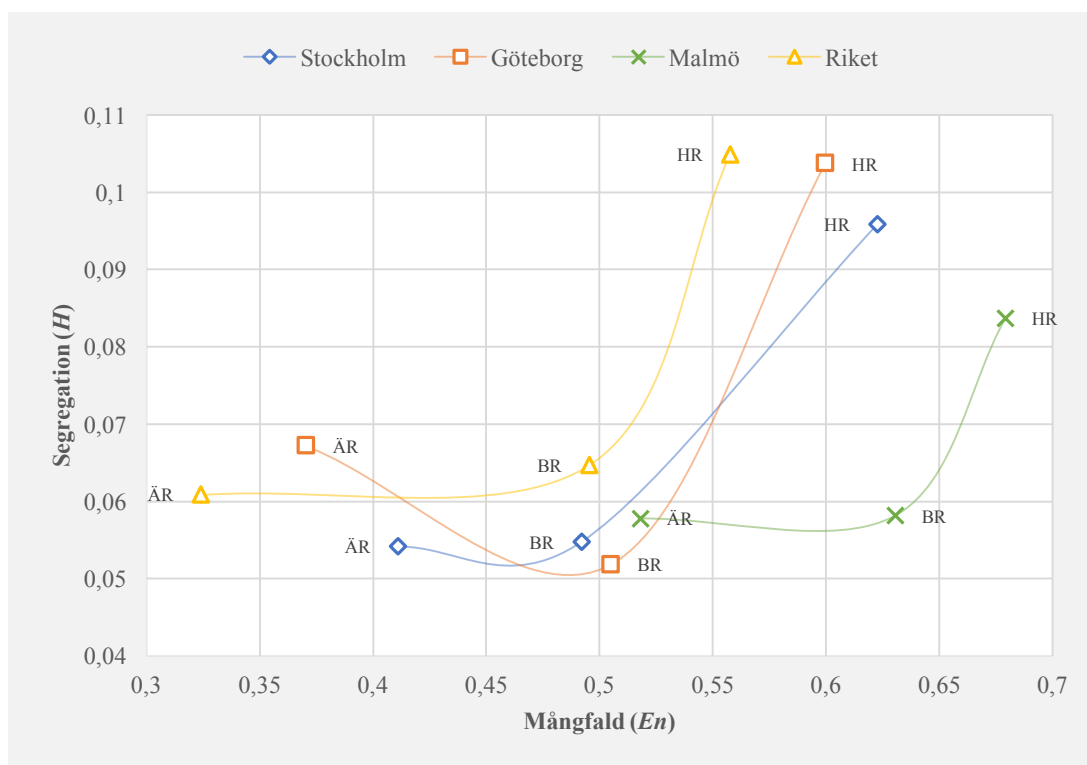
Stadsdelar i Stockholm	Bostadsrätt	Äganderätt	Hyresrätt	Hyresandel	<i>En</i>
Skärholmen	1	3	15	0.789	0.718
Rinkeby-Kista	8	1	16	0.640	0.707
Spånga-Tensta	4	7	9	0.450	0.662
Hässelby-Vällingby	5	15	21	0.512	0.611
Enskede-Årsta-Vantör	27	5	24	0.429	0.572
Farsta	10	4	18	0.563	0.542
Skarpnäck	15	2	10	0.370	0.502
Östermalm	33	0	12	0.267	0.468
Hägersten-Liljeholmen	23	5	22	0.440	0.460
Norrmalm	37	0	5	0.119	0.453
Kungsholmen	39	0	6	0.133	0.444
Älvsjö	4	7	5	0.313	0.434
Bromma	17	18	13	0.271	0.429
Södermalm	53	0	25	0.321	0.419

Stadsdelar i Göteborg	Bostadsrätt	Äganderätt	Hyresrätt	Hyresandel	<i>En</i>
Angered	2	7	21	0.700	0.735
Östra Göteborg	4	3	18	0.720	0.668
Västra Hisingen	5	11	11	0.407	0.574
Norra Hisingen	10	10	6	0.231	0.564
Lundby	8	4	17	0.586	0.522
Centrum	7	0	29	0.806	0.463
Askim-Frölunda-Högsbo	6	11	17	0.500	0.459
Västra Göteborg	2	18	7	0.259	0.410
Örgryte-Härlanda	6	5	25	0.694	0.406
Majorna-Linné	13	0	23	0.639	0.402

Stadsdelar i Malmö	Bostadsrätt	Äganderätt	Hyresrätt	Hyresandel	<i>En</i>
Söder	10	9	12	0.387	0.744
Öster	6	8	12	0.462	0.680
Norr	12	2	26	0.650	0.611
Väster	15	19	13	0.277	0.577
Innerstaden	19	0	26	0.578	0.570

Tabell 3. Upplåtelseformer och graden av mångfald i stadsdelar, årsskiftet 2016/17.

I figur 3 aggregerades mångfald och segregation till olika upplåtelseformer, baserat på en klassificering av bostadsområden efter dominerande upplåtelseform. I figur 9 har detta gjorts per storstad. Mönstret på riksnivå går igen i alla tre städerna. Mångfalden är väsentligt högre i områden dominerade av bostadsrätter, jämfört med områden dominerade av äganderätter. Båda dessa grupper har dock en mångfaldsnivå under genomsnittet i sina respektive städer. Den låga graden av segregation inom områden som domineras av äganderätter och bostadsrätter ökar därför segregationen på stadsnivå eftersom den kombineras med en mångfald som ligger under stadsgenomsnittet. I bostadsområden dominerade av hyresrätter är mångfalden högre, men också segregationen. Det betyder alltså att graden av mångfald varierar mer mellan områden som domineras av hyresrätter, jämfört med områden som domineras av bostadsrätter eller äganderätter.

Figur 9. Mångfald, segregation och upplåtelseformer i storstäderna, årsskiftet 2016/17.

Skillnaden i mångfald mellan områden som domineras av bostadsrätter och områden som domineras av hyresrätter är större i Stockholm (49–62 %) och Göteborg (50–60 %) än i Riket som helhet (50–56 %). I Malmö är skillnaden i princip lika stor som för riket, men från en högre utgångspunkt (63–68 %).

Slutsatserna man kan dra från figur 9 är att det framför allt är de hyresrättsdominerade bostadsområdena som bär upp mångfalden i storstäderna, på ett liknande sätt som förorterna. I samtliga städer är mångfalden i hyresrättsdominerade områden högre än kommungenomsnittet under det att områden som domineras av de ägda upplåtelseformerna har en mångfald under kommungenomsnittet.

Svenskgleshet och invandrargleshet – olika aspekter av mångfald och segregation i storstäderna

Som diskuterats i inledningen till denna rapport är det svårt att med endast en variabel fånga alla aspekter av etnicitet. Vissa strukturer som blir synliga med en variabel, osynliggörs av en annan och tvärtom. Huvudvariabeln som hittills använts är ”Befolkningens födelseland”. Den har fyra värden: född i Sverige; född i Norden; född i EU-28, och; född i övriga världen. I tabell 4 nedan jämförs utfallet i mångfald och segregation för denna variabel med utfallet för en dikotomiserad version av samma variabel, där värdena har förenklats till Född i EU-28 (inklusive Sverige och Norden) och född i övriga världen. En förenkling av en variabel på detta sätt kan potentiellt vara informativ, även fast information i strikt mening tas bort. Det gäller i det fall uppdelningen av vissa värden har lågt sociologiskt/samhällsvetenskapligt

informationsvärde. Enklare uttryckt: en dikotomisering är relevant om man antar eller anser att det egentligen inte är någon större skillnad i etnicitet mellan de grupper som är födda i EU. I tabellen anges också andelar av de olika befolkningsgrupperna.

Tabell 4. Olika aspekter av födelse land i storstädernas stadsdelar, per årsskiftet 2016/17.

Stadsdelar i Stockholm	pSv	pN	pEU	pÖvr	En	H	<i>Dikotomiserad variabel</i>			
							pEU	pÖvr	En	H
Bromma	0.839	0.024	0.045	0.091	0.429	0.034	0.911	0.089	0.434	0.012
Enskede-Årsta-Vantör	0.731	0.022	0.058	0.188	0.572	0.074	0.812	0.188	0.698	0.102
Farsta	0.754	0.023	0.048	0.175	0.542	0.036	0.825	0.175	0.668	0.050
Hägersten-Liljeholmen	0.820	0.024	0.048	0.108	0.460	0.018	0.892	0.108	0.493	0.068
Hässelby-Vällingby	0.692	0.023	0.061	0.224	0.611	0.053	0.776	0.224	0.767	0.061
Kungsholmen	0.833	0.027	0.050	0.091	0.444	0.010	0.909	0.091	0.440	0.051
Norrmalm	0.829	0.025	0.057	0.089	0.453	0.010	0.909	0.091	0.441	0.068
Rinkeby-Kista	0.422	0.022	0.067	0.488	0.707	0.021	0.603	0.397	0.969	0.016
Skarpnäck	0.790	0.022	0.051	0.137	0.502	0.046	0.863	0.137	0.575	0.069
Skärholmen	0.499	0.017	0.086	0.397	0.718	0.023	0.512	0.488	1.000	0.016
Spånga-Tensta	0.596	0.022	0.056	0.327	0.662	0.108	0.673	0.327	0.911	0.141
Södermalm	0.847	0.026	0.045	0.082	0.419	0.012	0.918	0.082	0.409	0.019
Älvsjö	0.832	0.022	0.038	0.108	0.434	0.044	0.909	0.091	0.439	0.013
Östermalm	0.820	0.026	0.062	0.091	0.468	0.051	0.892	0.108	0.494	0.027

Stadsdelar i Göteborg	pSv	pN	pEU	pÖvr	En	H	<i>Dikotomiserad variabel</i>			
							pEU	pÖvr	En	H
Angered	0.483	0.029	0.078	0.410	0.735	0.070	0.590	0.410	0.976	0.066
Askim-Frölunda-Högsbo	0.811	0.017	0.041	0.132	0.459	0.068	0.879	0.121	0.531	0.018
Centrum	0.813	0.017	0.049	0.121	0.463	0.016	0.868	0.132	0.562	0.102
Lundby	0.767	0.023	0.042	0.168	0.522	0.023	0.832	0.168	0.652	0.034
Majorna-Linné	0.851	0.019	0.040	0.091	0.402	0.007	0.909	0.091	0.439	0.009
Norra Hisingen	0.730	0.027	0.042	0.201	0.564	0.059	0.799	0.201	0.724	0.080
Västra Göteborg	0.837	0.014	0.031	0.118	0.410	0.116	0.882	0.118	0.525	0.170
Västra Hisingen	0.710	0.022	0.043	0.225	0.574	0.174	0.775	0.225	0.770	0.227
Örgryte-Härlanda	0.847	0.018	0.037	0.097	0.406	0.031	0.903	0.097	0.460	0.046
Östra Göteborg	0.573	0.022	0.053	0.352	0.668	0.069	0.648	0.352	0.936	0.088

Stadsdelar i Malmö	pSv	pN	pEU	pÖvr	En	H	<i>Dikotomiserad variabel</i>			
							pEU	pÖvr	En	H
Innerstaden	0.739	0.023	0.062	0.176	0.570	0.062	0.837	0.163	0.640	0.136
Norr	0.715	0.032	0.071	0.183	0.611	0.024	0.817	0.183	0.686	0.035
Söder	0.540	0.038	0.083	0.339	0.744	0.043	0.652	0.348	0.932	0.128
Väster	0.744	0.037	0.056	0.163	0.577	0.088	0.824	0.176	0.671	0.092
Öster	0.571	0.026	0.056	0.348	0.680	0.103	0.661	0.339	0.924	0.053

Tabell 4 visar att resultaten för den dikotomiserade versionen av variabeln födelse land är mycket snarlika de ursprungliga resultaten. Dikotomiseringen kan därför ses som ett stabilitetstest (med positiv utgång) för tidigare redovisade resultat.

I tabell 5 används en annan variabel, ”Befolkningens bakgrund”, som också den har fyra värden: född i Sverige med två föräldrar födda i Sverige; född i Sverige med en förälder född i Sverige; född i Sverige med två utrikes födda föräldrar, samt; utrikes född. Även här görs

en dikotomisering för jämförelse, som i det här fallet ger ett något annorlunda resultat. I den dikotomiserade versionen av variabeln bakgrund har de två förstnämnda värdena slagits samman till svensk bakgrund, och de två sistnämnda till utländsk bakgrund.

Dikotomiseringen i detta fall speglar antagandet att etniciteten är beständig över tid och går i arv mellan generationer så att barn till föräldrar med utländska föräldrar ärver sin etnicitet från dem, oavsett var de själva är födda.

Tabell 5. Olika aspekter av bakgrund i storstädernas stadsdelar, per årsskiftet 2016/17.

Stadsdelar i Stockholm	pSvSv	pSvU	pUSv	pUU	En	H	Dikotomiserad variabel			
							pSv	pU	En	H
Bromma	0.693	0.103	0.161	0.043	0.663	0.029	0.796	0.204	0.730	0.046
Enskede-Årsta-Vantör	0.542	0.099	0.269	0.090	0.815	0.076	0.642	0.358	0.941	0.126
Farsta	0.568	0.104	0.246	0.081	0.798	0.036	0.673	0.327	0.912	0.057
Hägersten-Liljeholmen	0.646	0.117	0.180	0.057	0.726	0.013	0.763	0.237	0.790	0.019
Hässelby-Vällingby	0.486	0.093	0.308	0.114	0.852	0.054	0.579	0.421	0.982	0.086
Kungsholmen	0.679	0.110	0.167	0.044	0.679	0.008	0.789	0.211	0.743	0.011
Norrmalm	0.674	0.111	0.171	0.044	0.684	0.007	0.785	0.215	0.751	0.011
Rinkeby-Kista	0.117	0.059	0.578	0.246	0.779	0.044	0.176	0.824	0.672	0.070
Skarpnäck	0.612	0.114	0.210	0.064	0.759	0.045	0.725	0.275	0.848	0.072
Skärholmen	0.230	0.073	0.501	0.196	0.862	0.030	0.303	0.697	0.885	0.051
Spånga-Tensta	0.341	0.075	0.404	0.181	0.891	0.168	0.415	0.585	0.979	0.287
Södermalm	0.691	0.117	0.153	0.039	0.665	0.007	0.807	0.193	0.707	0.009
Älvsjö	0.672	0.102	0.168	0.058	0.697	0.040	0.774	0.226	0.771	0.063
Östermalm	0.680	0.105	0.180	0.035	0.667	0.036	0.785	0.215	0.750	0.058
Stadsdelar i Göteborg	pSvSv	pSvU	pUSv	pUU	En	H	Dikotomiserad variabel			
Angered	0.195	0.064	0.517	0.224	0.844	0.093	0.259	0.741	0.825	0.175
Askim-Frölunda-Högsbo	0.667	0.085	0.189	0.059	0.693	0.061	0.752	0.248	0.808	0.099
Centrum	0.669	0.095	0.187	0.049	0.688	0.013	0.764	0.236	0.788	0.019
Lundby	0.592	0.096	0.233	0.079	0.775	0.020	0.688	0.312	0.895	0.031
Majorna-Linné	0.705	0.106	0.149	0.040	0.647	0.006	0.811	0.189	0.700	0.007
Norra Hisingen	0.532	0.088	0.270	0.111	0.827	0.055	0.620	0.380	0.958	0.086
Västra Göteborg	0.696	0.077	0.163	0.064	0.665	0.115	0.773	0.227	0.773	0.187
Västra Hisingen	0.532	0.080	0.290	0.099	0.811	0.183	0.612	0.388	0.964	0.291
Örgryte-Härlanda	0.708	0.096	0.153	0.043	0.643	0.023	0.804	0.196	0.714	0.036
Östra Göteborg	0.345	0.079	0.427	0.149	0.876	0.093	0.423	0.577	0.983	0.154
Stadsdelar i Malmö	pSvSv	pSvU	pUSv	pUU	En	H	Dikotomiserad variabel			
Innerstaden	0.563	0.095	0.261	0.080	0.794	0.063	0.658	0.342	0.926	0.101
Norr	0.528	0.101	0.285	0.085	0.820	0.021	0.630	0.370	0.951	0.032
Söder	0.295	0.071	0.460	0.173	0.872	0.050	0.367	0.633	0.948	0.083
Väster	0.564	0.085	0.256	0.095	0.798	0.094	0.649	0.351	0.935	0.150
Öster	0.306	0.067	0.429	0.198	0.885	0.158	0.372	0.628	0.952	0.267

För den fullständiga variabeln Bakgrund är resultaten ungefär de samma som för variabeln Födelseland, låt vara med en generellt högre nivå av mångfald. Den dikotomiserade versionen av variabeln Bakgrund fångar dock upp något som övriga variabler missar. De stadsdelar som tidigare haft jämförelsevis låg grad av mångfald fortsätter att ha det även här. Vissa stadsdelar som tidigare har haft hög grad av mångfald däremot, har med den dikotomiserade bakgrundsvariabeln relativt låg grad av mångfald. Rinkeby-Kista i Stockholm visar med denna variabel upp den lägsta graden av mångfald i Stockholm och Angered i Göteborg får också lägre grad av mångfald jämfört med övriga stadsdelar i Göteborg. Variabeln bakgrund, i sin dikotomiserade version, fångar alltså upp etnicitetens tröghet över tid och hur andelen invånare med utländsk bakgrund därigenom koncentreras till vissa stadsdelar. I Rinkeby-Kista är andelen invånare med utländsk bakgrund, baserat på den dikotomiserade variabeln, 82 %, i Angered 74 %. Dessa stadsdelar är i och med det spegelvända versioner av Södermalm i Stockholm, där andelen invånare med svensk bakgrund är 80 % och Majorna-Linné i Göteborg, där andelen invånare med svensk bakgrund är 81 %.

Det finns anledning att uppmärksamma det faktum att vissa stadsdelar, sett till en förenklad bakgrundsvariabel, uppvisar en låg grad av mångfald och en befolkningssammansättning som med ett uttryck från Hedman och Andersson (2016) kan betecknas som ”svenskglesa”. Tillika bör detta inte skymma det faktum att vissa stadsdelar uppvisar en låg grad av mångfald och en befolkningssammansättning som kan betecknas som ”invandrarglesa”. Båda dessa konstellationer av befolkningssammansättningar är, ur ett mångfaldsperspektiv, problematiska.

Samtidigt ska inte resultaten övertolkas. Det krävs en ganska kraftig variabelförenkling för att de aktuella resultaten ska uppträda. De flesta stadsdelar med betydande invandrarbefolkning kan *inte* kallas för svenskglesa, oavsett vilken variabel(-sammansättning) som används. De invandrarglesa stadsdelarna däremot, är invandrarglesa och har låg grad av mångfald oavsett vilken variabel som används.

Mångfald och inkomster

Det finns ett samband mellan mångfald och inkomster som kommer till uttryck på olika sätt. I tabell 6 undersöks korrelationen, ρ , mellan graden av mångfald och andelen låg, medel och höginkomsthushåll (i termer av köpkraft) i bostadsområden åren 2012 och 2015.¹³ Korrelationerna har viktats med antalet hushåll i varje bostadsområde. Eftersom inkomster varierar generellt mellan olika delar av landet har korrelationerna undersökts separat inom varje län. Alla korrelationer är signifikanta på enprocentsnivå, utom de värden som är

¹³ Inkomstuppgifter för 2016 är ännu inte tillgängliga.

understrukna i tabell 6.¹⁴ I tabellen anges också om styrkan i korrelationen har ökat eller minskat, det vill säga om sambandet mellan graden av mångfald och de olika inkomstnivåerna stärkts eller försvagats.¹⁵

Tabell 6. Sambandet mellan mångfald och andelen låg, medel och höginkomsthushåll i bostadsområden.

	2012	2015		2012	2015		2012	2015	
	$\rho_{\text{låg}}$	$\rho_{\text{låg}}$	diff $\rho_{\text{låg}}$	ρ_{medel}	ρ_{medel}	diff ρ_{medel}	$\rho_{\text{hög}}$	$\rho_{\text{hög}}$	diff $\rho_{\text{hög}}$
Blekinge län	0.710	0.702	-0.008	-0.605	-0.596	-0.009	-0.554	-0.551	-0.003
Dalarnas län	0.640	0.689	0.049	-0.611	-0.619	0.008	-0.461	-0.528	0.067
Gävleborgs län	0.677	0.728	0.052	-0.742	-0.718	-0.024	-0.408	-0.542	0.134
Jämtlands län	0.661	0.689	0.029	-0.630	-0.573	-0.057	-0.494	-0.601	0.107
Jönköpings län	0.645	0.694	0.049	-0.386	-0.413	0.027	-0.573	-0.629	0.056
Kalmar län	0.650	0.699	0.049	-0.405	-0.432	0.027	-0.573	-0.604	0.031
Kronobergs län	0.674	0.726	0.052	-0.346	-0.465	0.119	-0.696	-0.713	0.016
Norrbottnens län	0.573	0.626	0.053	-0.409	-0.398	-0.011	-0.484	-0.540	0.056
Region Gotland	<u>0.306</u>	<u>0.385</u>	<u>0.079</u>	<u>-0.214</u>	<u>-0.350</u>	<u>0.135</u>	<u>-0.210</u>	<u>-0.209</u>	<u>-0.001</u>
Region Halland	0.704	0.759	0.055	<u>-0.022</u>	<u>0.004</u>	<u>0.026</u>	-0.617	-0.680	0.063
Region Skåne	0.691	0.712	0.021	-0.341	-0.317	-0.024	-0.587	-0.631	0.044
Stockholms län	0.742	0.728	-0.014	0.344	0.404	0.060	-0.721	-0.727	0.006
Södermanlands län	0.807	0.801	-0.006	-0.658	-0.614	-0.044	-0.689	-0.717	0.028
Uppsala län	0.610	0.602	-0.008	-0.276	-0.276	-0.001	-0.470	-0.459	-0.011
Värmlands län	0.726	0.767	0.041	-0.665	-0.648	-0.017	-0.586	-0.668	0.082
Västerbottens län	0.684	0.706	0.022	-0.625	-0.606	-0.019	-0.506	-0.564	0.058
Västernorrlands län	0.617	0.708	0.091	-0.558	-0.604	0.046	-0.461	-0.572	0.111
Västmanlands län	0.674	0.721	0.046	-0.297	-0.313	0.016	-0.528	-0.591	0.063
Västra Götalandsregionen	0.659	0.668	0.009	-0.347	-0.311	-0.036	-0.509	-0.537	0.028
Örebro län	0.771	0.780	0.010	-0.623	-0.619	-0.004	-0.705	-0.728	0.023
Östergötlands län	0.773	0.776	0.002	-0.619	-0.605	-0.014	-0.615	-0.652	0.038

Tabell 6 visar att korrelationen mellan mångfald och andelen hushåll med låg inkomst är hög både 2012 och 2015, i nästan samtliga fall över 0,6 och i många fall över 0,7. Undantaget är Region Gotland som inte uppvisar några signifikanta samband mellan mångfald och inkomster överhuvudtaget. I de flesta län stärks sambandet mellan mångfald och andelen hushåll med låg köpkraft mellan 2012 och 2015, men det är inga dramatiska ökning (möjligen med undantag för Västernorrlands län, med en ökning av korrelationen med 9 %).

För samtliga län utom tre finns det en måttlig till stark negativ korrelation mellan graden av mångfald och andelen hushåll med medelköpkraft. Ju fler hushåll i ett område som har medelköpkraft, desto lägre är typiskt sett mångfalden, med andra ord. Undantagen är Region Gotland, för vilken frånvaron av samband redan konstaterats, Region Halland som inte har

¹⁴ Den statistiska signifikansnivån är i strikt mening överflödigt eftersom det i praktisk mening rör sig om delpopulationer, inte delurval.

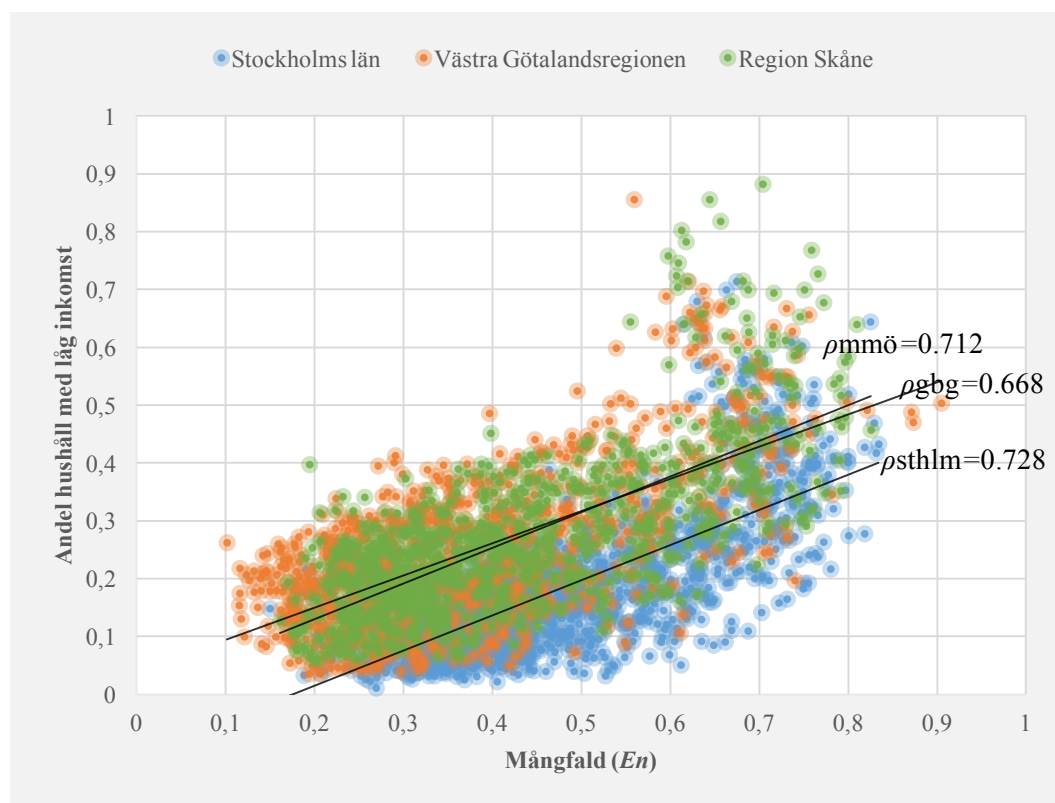
¹⁵ Skillnaden i styrkan på korrelationerna anges med positivt tecken om styrkan har ökat och med negativt tecken om styrkan har minskat, oavsett tecken på själva korrelationen.

signifikanta samband för mångfald/medelköpkraft och Stockholms län där sambandet är omvänt. Det är möjligen ett uttryck för den generellt högre köpkraften i Stockholms län, där medelköpkraft i själva verket är låg köpkraft i ett Stockholms-sammanhang. Det sker inga dramatiska ändringar av styrkan av korrelationerna mellan 2012 (med undantag för Kronobergs län, med en ökning av korrelationen med 11 %).

Korrelationen mellan mångfald och andelen hushåll med hög köpkraft är det omvända mot det mellan mångfald och låg köpkraft: ju högre andelen hushåll med hög köpkraft, desto lägre mångfald. Även här är korrelationerna mycket starka och de ökar också i högre utsträckning mellan 2012 och 2015, jämfört med de övriga korrelationerna.

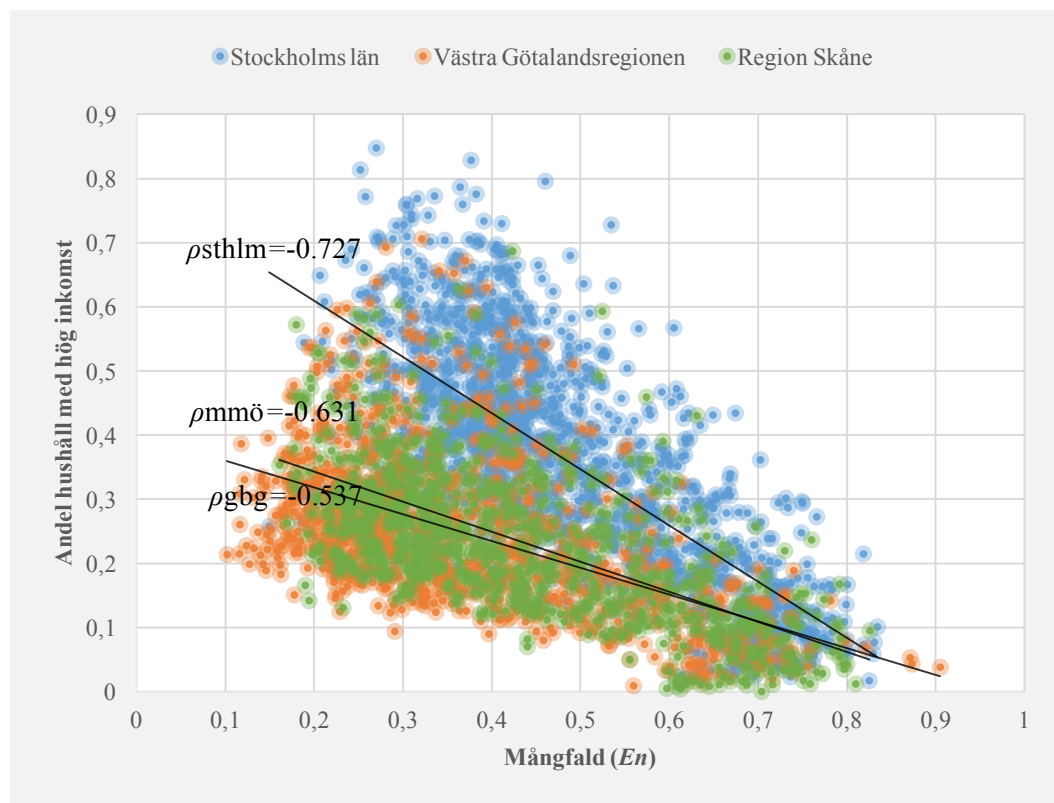
Problemområden ur ett mångfaldsperspektiv

Fördelningen av andelar av hushåll med låg respektive hög köpkraft och graden av mångfald för de tre storstadslänen presenteras i figur 10 och 11. Figurerna ger en mer fullödlig bild av sambanden som konstaterats i tabell 6. I figur 10 kan man se att låg köpkraft och graden av mångfald är ganska jämnt fördelad med ett tydligt linjärt samband. För de riktigt höga graderna av mångfald finns det dock ett glest moln av bostadsområden som också har mycket hög andel hushåll med låg köpkraft. Korrelationerna är likartade i de tre länen men utifrån olika nivåer, med en i allmänhet lägre andel hushåll med låg köpkraft i Stockholms län.

Figur 10. Andelen hushåll med låg köpkraft och mångfald i storstadslänen, årsskiftet 2015/16.

Korrelationerna mellan mångfald och andelen hushåll med hög inkomst skiljer sig åt mellan storstadslänen, se figur 11.

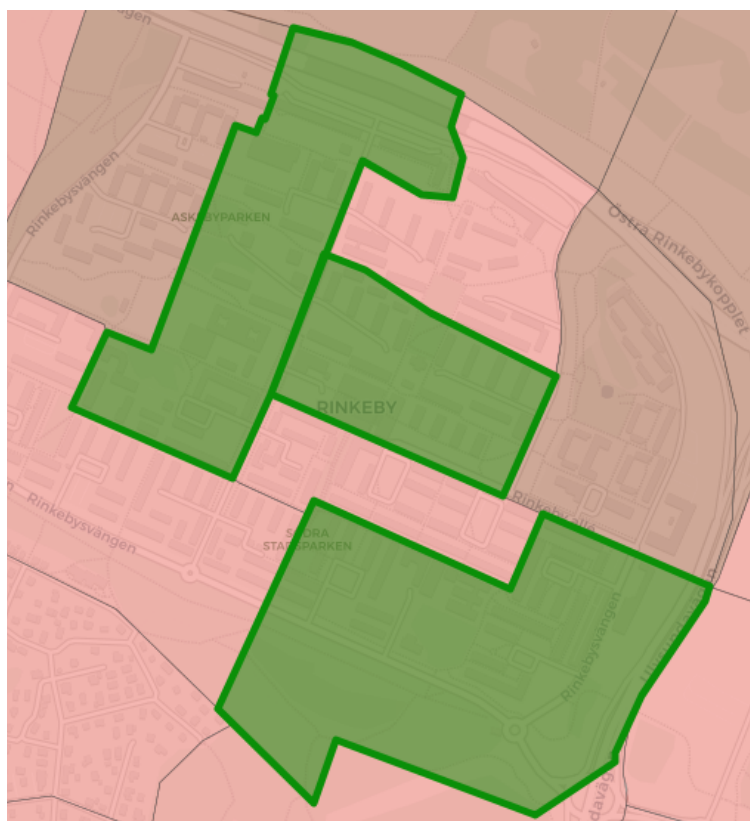
Figur 11. Andelen hushåll med hög köpkraft och mångfald, årsskiftet 2015/16.

Stockholms län har väsentligt starkare negativ korrelation, jämfört med Region Skåne och Västra Götalandsregionen. Här skiljer sig alltså inte bara nivåerna åt (som i figur 10) utan även korrelationerna: det negativa sambandet mellan andelen hushåll med hög köpkraft och graden av mångfald är väsentligt starkare i Stockholms län.

Även i figur 11 finns det ett glest moln av bostadsområden högt uppe i figuren som dock i detta fall är bostadsområden med hög andel hushåll med hög köpkraft och samtidigt låg mångfald. Det går inte att med säkerhet utläsa mekanismerna bakom resultaten. Ett rimligt antagande är dock att det åtminstone i någon utsträckning rör sig om resultatet av så kallad *Native Flight/Avoidance* (Schelling, 1971) och/eller *Middle-Class Flight/Avoidance* (Friedrichs, 1998), fast resultaten här rör de områden man söker sig till snarare än från.

Vilka områden är egentligen problematiska, ur ett mångfalds- och segregationsperspektiv? Vanligen har man i åtanke resurssvaga områden med omvänt låg mångfald som kommer sig av svenskglehet. Det finns emellertid mycket få sådana områden överhuvudtaget: svenskglehet är mycket ovanligare än invandrarglehet. I figur 10 framgår det att områden som är resurssvaga i betydelsen att de har en hög andel hushåll med låg köpkraft, också ofta har mycket hög mångfald. Med Hyresgästföreningens publika kartverktyg för segregation

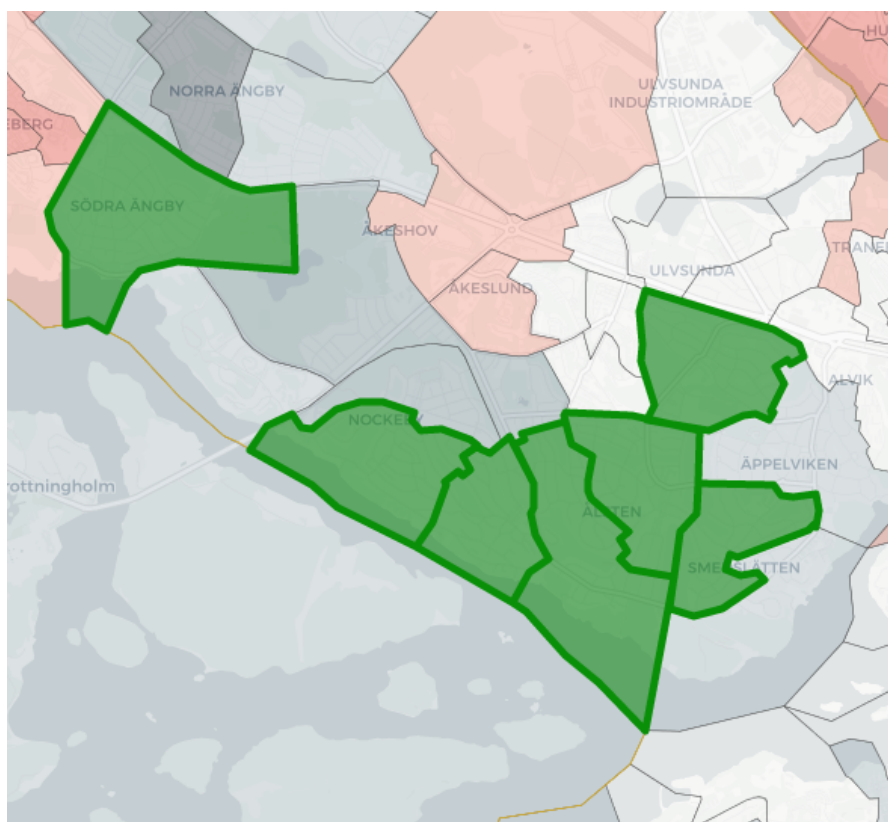
och mångfald (kartor.hyresgastforeningen.se) går det att lokalisera områden med olika konstellationer av mångfald och köpkraft. I figur 12 har det gjorts för områden med samtidigt hög mångfald (> 0.6) och hög andel hushåll med låg köpkraft (> 0.6). Det finns fem sådana områden i Stockholms kommun, tre av dessa ligger i Rinkeby, se figur 12:

Figur 12. Potentiella problemområden ur mångfaldssynpunkt i Rinkeby i Stockholm.

Bostadsområdena är potentiellt problematiska (med betoning på potentiellt) eftersom en betydande mångfaldbörda här måste bäras av människor som redan är ekonomiskt utsatta.

Möjligt är det emellertid i figur 11, bland områden med hög andel hushåll med hög köpkraft och samtidigt låg mångfald, som man ska leta efter mångfaldsrelaterade problemområden, och inte tvärtom. Det är den låga mångfalden i dessa områden som skapar en tyngre mångfaldbörda i mer resurssvaga områden som dem i Rinkeby i figur 12 ovan. Korrelationen mellan hög köpkraft och låg mångfald har stärkts sedan 2012, vilket är en indikation på att antalet områden som bär en oproportionerligt låg mångfaldbörda i förhållande till sin köpkraft har ökat. Det finns åtta områden med mångfald < 0.3 och andel hushåll med hög köpkraft > 0.7 . Figur 13 visar sju av dessa, i stadsdelen Bromma i västra Stockholm, bland andra i Södra Ängby och Nockeby.

Figur 13. Potentiella problemområden ur mångfaldssynpunkt i västra Stockholm.

Sammanfattning och slutsatser

Mångfalden ökar i Sverige, samtidigt som segregationen minskar. Det betyder att blandningen av olika människor födda i olika länder ökar i Sverige, samtidigt som blandningen blir mer jämnt utspridd i landet. Fler och fler bostadsområden hjälps i och med det åt att driva integrationen mellan nya och gamla svenskar. De som hävdar att en del av de problem och utmaningar som Sverige står inför – skakiga skolresultat, ökning av gängrelaterade skjutningar etc. – beror på ökad segregation måste med andra ord på något sätt kvalificera sina påståenden. Att grundläggande missuppfattningar om mångfald och segregation på detta sätt har fått fäste beror bland annat på att verklig kunskap har saknats. Samtidigt finns det tecken på att nya mönster för nyanländas integration har etablerats, mönster som avviker från den tidigare närmast automatiska rumsliga assimileringen av nya svenskar. Det är mot denna bakgrund som Hyresgästföreningen genomfört denna studie och skapat en kunskapsinfrastruktur om mångfald och segregation. Vem som helst kan nu med Hyresgästföreningens kartverktyg (kartor.hyresgastforeningen.se) skaffa sig aktuell och korrekt information om mångfalden och segregationen på kommun-, stadsdels- och bostadsområdesnivå och hur den relaterar till hushållens köpkraft och till upplåtelseformer, med mera.

Den ljusa utvecklingen på en övergripande nivå rymmer dock variationer. Tidigare forskning har visat att mångfaldsvinster och mångfaldsbördor är ojämnt fördelade, oavsett om invandringen totalt sett är lönsam eller kostsam för samhället. *Mångfaldsvinsterna* – inflödet av humankapital, förstärkningen av landets innovativa och entreprenöriella förmåga, kulturell berikning, ökat utbud av billiga servicetjänster etc. – tillkommer främst dem som är resursstarka. *Mångfaldsbördan* – ökad konkurrens om arbeten, löneutrymme och offentlig vård, skola och omsorg – bärs framför allt av dem som är resurssvaga. Invandring är med andra ord en redistributiv politik som förstärker rådande ojämlikheter i samhället. Hyresgästföreningen har i denna rapport visat på de rumsliga resultaten av denna omfördelning av resurser. Sammanfattningsvis visar resultaten att:

- Varje år sedan 2012, och i jämn takt, har den etniska mångfalden i Sverige ökat och segregationen minskat.
- Mångfalden är högst i storstadslänens förortskommuner (till exempel i Botkyrka och Upplands Väsby) och i storstädernas förorter (till exempel i Skärholmen och Angered). Det betyder *inte* att dessa kommuner och stadsdelar är svenskglea, utan tvärtom att blandningen av människor med olika födelseländer är hög.
- I storstäderna utmärker sig villaförorter (som till exempel Bromma i Stockholm) och innerstadsstadsdelarna av *låg* mångfald. Exempelvis har Södermalm i Stockholm och Majorna-Linné i Göteborg en mångfald under riksgenomsnittet och i paritet med typiska landsbygdskommuner som Vaggeryd och Pajala. Villaförorterna och innerstäderna i framförallt Stockholm och Göteborg kan betecknas som invandrarglesa.

- Det finns en stark korrelation på bostadsområdesnivå mellan andelen hushåll med låg köpkraft och hög mångfald. Det betyder att invånare i resurssvaga områden, oavsett om de är nya eller gamla svenskar, bär en oproportionerligt hög andel av mångfaldsbördan.
- Det finns en stark negativ korrelation på bostadsområdesnivå mellan andelen hushåll med hög köpkraft och låg mångfald. Styrkan i korrelationen ökar över tid. Det betyder att hushåll med hög köpkraft från redan låga nivåer ytterligare minskar sin del av mångfaldsbördan.
- Den låga mångfalden i storstädernas villaområden och innerstäder, samt i välbärgade områden generellt, driver upp segregationen på generell nivå eftersom den totala mångfalden i och med det koncentreras till färre områden.
- Mångfalden är högre i områden som domineras av flerfamiljshus och allra högst är mångfalden i områden som domineras av hyresrätter. Hyresrätten fungerar alltså som en katalysator för integration – det är här människor blandas i stället för att delas upp.

Invandring är ett både oundvikligt och omistligt fenomen i samtiden och Sverige har råd med en generös invandringspolitik – det är inget löst tyckande utan vederbörligen konstaterat i forskning om invandringens kostnader. Den generella utvecklingen i Sverige går i rätt riktning, med ökad mångfald och minskad segregation. Invandring är emellertid också omfördelningspolitik som överlag omfördelar resurser från redan resurssvaga till övriga samhället. Hyresgästföreningen har i denna rapport visat på den rumsliga dimensionen av mångfald och segregation och hur den korrelerar med upplåtelseformer, men även med inkomster. Det är i områden med hushåll med låg köpkraft som mångfalden är som störst, medan hushåll med hög köpkraft i ökande utsträckning isolerar sig i invandrarglesa områden.

Resursomfördelningen är ett större problem än den totala nettokostnaden för invandringen då den sliter isär samhället och i en mycket påtaglig mening ställer svaga grupper – resurssvaga nya och gamla svenskar – mot varandra. Det går att möta sådana tendenser med politik och hyresrätten är ett verktyg för att åstadkomma blandning och minska uppdelningen mellan olika befolkningsgrupper. I områden med hög andel hyresrätter möts människor och här pågår, i praktisk och vardaglig mening, det man brukar kalla för integration.

Referenser

- Adman, P. (2016). Segregation, strukturell underordning och upplopp: Lärdomar från Los Angeles. I R. Andersson, B. Bengtsson, & G. Myrberg (Red.), *Mångfaldens dilemman - Boendesegregation och områdespolitik*. Malmö: Gleerups.
- Alden, L., Hammarstedt, M., & Neuman, E. (2015). Ethnic Segregation, Tipping Behavior, and Native Residential Mobility. *International Migration Review*, 49(1), 36–69. <https://doi.org/10.1111/imre.12066>
- Andersen, H. S., Andersson, R., Wessel, T., & Vilkama, K. (2016). The impact of housing policies and housing markets on ethnic spatial segregation: comparing the capital cities of four Nordic welfare states. *International Journal of Housing Policy*, 16(1), 1–30. <https://doi.org/10.1080/14616718.2015.1110375>
- Andersson, R. (2012). Understanding Ethnic Minorities' Settlement and Geographical Mobility Patterns in Sweden Using Longitudinal Data. I N. Finney & G. Catney (Red.), *Minority Internal Migration in Europe* (s. 263–291). Farnham, Surrey: Ashgate.
- Andersson, R. (2013). Reproducing and reshaping ethnic residential segregation in Stockholm: the role of selective migration moves. *Geografiska Annaler. Series B, Human Geography*, 95(2), 163–187.
- Andersson, R. (2016). Flyktningmottagandets geografi - en flernivåanalys av integrationsutfallet för tio årskohorter av invandrade från Somalia, Irak och Iran. I R. Andersson, B. Bengtsson, & G. Myrberg (Red.), *Mångfaldens dilemman - Boendesegregation och områdespolitik*. Malmö: Gleerups.
- Borjas, G. (1995). Ethnicity, Neighborhoods, and Human-Capital Externalities. *American Economic Review*, 85(3), 365–390.
- Borjas, G. (2014). *Immigration Economics*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Bråmås, Å. (2006a). *Studies in the Dynamics of Residential Segregation* (Geografiska regionsstudier No. 67). Uppsala: Department of Social and Economic Geography, Uppsala Universitet.
- Bråmås, Å. (2006b). "White flight"? The production and reproduction of immigrant concentration areas in Swedish cities, 1990–2000. *Urban Studies*, 14(3), 1127–1146.
- Bråmås, Å. (2008). Dynamics of ethnic residential segregation in Göteborg, Sweden, 1995–2000. *Population, Space and Place*, 14(2), 101–117.
- Börjeson, L., & Runfeldt, S. (2017). Unga vuxnas boende - Hur påverkar situationen på bostadsmarknaden unga vuxnas möjligheter att skapa sin egen framtid? Hyresgästföreningen, Stockholm.
- Dohse, D., & Gold, R. (2013). *Measuring Cultural Diversity at a Regional Level* (WWFforEurope Working Paper No. 10). Vienna: WWFforEurope. Hämtad från <http://hdl.handle.net/10419/125665>
- Duncan, O. D., & Duncan, B. (1955). A methodological analysis of segregation indexes. *American Sociological Review*, 20(2), 210–217.

- Ekberg, J. (2009). *Invandringen och de offentliga finanserna* (Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi No. 2009:3). Stockholm: Finansdepartementet.
- Friedrichs, J. (1998). Do poor neighborhoods make their residents poorer? Context effects of poverty neighborhoods on their residents. I H.-J. Andress (Red.), *Empirical Poverty Research in a Comparative Perspective* (s. 77–99). Aldershot: Ashgate.
- Hao, L., & Fong, E. (2011). Linking dichotomous segregation with multi-group segregation: Weighted segregation ratios in selected US metropolitan areas. *Social Science Research*, 40(1), 379–391. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2010.05.005>
- Hedman, L., & Andersson, R. (2016). Etnisk segregation och inkomstsegregation i Sveriges tio största arbetsmarknader 1990-2010. I R. Andersson, B. Bengtsson, & G. Myrberg (Red.), *Mångfaldens dilemman - Boendesegregation och områdespolitik*. Malmö: Gleerups.
- Hong, S.-Y., O’Sullivan, D., & Sadahiro, Y. (2014). Implementing Spatial Segregation Measures in R. *PLoS ONE*, 9(11). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0113767>
- Josefsson, A. (2017). *The Impact of Segregation on Failing Labor Market Integration in Sweden – Causal or Not?* (Master thesis). Göteborgs universitet, Göteborg.
- Lundberg, J., & Waldenström, D. (2017). Wealth Inequality in Sweden: What can we Learn from Capitalized Income Tax Data?. *Review of Income and Wealth*, (In Press).
- Migrationsverket. (2017). Statistik. Hämtad 11 december 2017, från <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>
- Murray, C. (1984). *Losing Ground: American Social Policy 1950-1980*. New York: Basic.
- National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. (2017). *The Economic and Fiscal Consequences of Immigration*. Washington, DC: The National Academies Press. Hämtad från doi: <https://doi.org/10.17226/23550>
- Nationalencyklopedin. (2018). Etnicitet. Hämtad 24 februari 2018, från <http://www.ne.se/engelsk-ordbok/trust/522631>
- Neuman, E. (2015). *Essays on Segregation, Gender Economics, and Self-employment*. (dissertation) Växjö: Linnaeus University Press.
- Openshaw, S. (1983). *Openshaw, Stan (1983). The modifiable areal unit problem*. Norwick: Geo Books. Norwick: Geo Books.
- Reardon, S. F., & Firebaugh, G. (2002). Measures of multigroup segregation. *Sociological Methodology* 2002, Vol 32, 32, 33–67. <https://doi.org/10.1111/1467-9531.00110>
- Reardon, S. F., & O’Sullivan, D. (2004). Measures of spatial segregation. *Sociological Methodology*, 2004, Vol 34, 34, 121–162. <https://doi.org/10.1111/j.0081-1750.2004.00150.x>
- Ruist, J. (2015). *Refugee immigration and public finances in Sweden* (Working Papers in Economics No. 613). Dept. of Economics, University of Gothenburg.
- Ruist, J. (2017). The fiscal impact of refugee immigration. I A. Piil Damm & O. Åslund (Red.), *Nordic Economic Policy Review - Labour Market Integration in the Nordic Countries*. København: Nordic Council of Ministers.

- SCB. (2018). DeSO – Demografiska statistikområden. Hämtad 05 mars 2018, från <https://www.scb.se/hitta-statistik/regional-statistik-och-kartor/regionala-indelningar/deso---demografiska-statistikomraden/>
- Schelling, T. (1971). Dynamic Models of Segregation. *Journal of Mathematical Sociology*, 1(2), 143–186. <https://doi.org/10.1080/0022250X.1971.9989794>
- Sen, A. (2001). *Development as freedom* (2:a uppl.). Oxford New York: Oxford University Press.
- Sharkey, P. (2013). *Stuck in Place: Urban Neighborhoods and the End of Progress Toward Racial Equality*. Chicago, IL: Chicago University Press.
- Wessel, T., Andersson, R., Kauppinen, T., & Andersen, H. S. (2017). Spatial Integration of Immigrants in Nordic Cities: The Relevance of Spatial Assimilation Theory in a Welfare State Context. *Urban Affairs Review*, 53(5), 812–842. <https://doi.org/10.1177/1078087416638448>
- White, M. J. (1986). Segregation and Diversity Measures in Population Distribution. *Population Index*, 52, 198–221.
- Wilson, W. J. (1987). *The Truly Disadvantaged. The Inner City, the Underclass and Public Policy*. Chicago, IL: The University of Chicago Press.
- Wilson, W. J. (1996). *When Work Disappears: The World of New Urban Poor*. New York: Alfred A. Knopf.

Appendix A

Mångfald och segregation i Sveriges kommuner 2012–2016

Kommuner	2012		2013		2014		2015		2016		Diff En 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H		
Ale	0.376	0.054	0.378	0.054	0.387	0.052	0.391	0.053	0.402	0.049	0.026	101
Alingsås	0.297	0.055	0.302	0.055	0.308	0.051	0.315	0.053	0.322	0.050	0.025	199
Alvesta	0.394	0.115	0.415	0.122	0.432	0.119	0.444	0.120	0.452	0.116	0.058	57
Aneby	0.260	0.045	0.260	0.045	0.281	0.052	0.306	0.063	0.320	0.062	0.060	201
Arboga	0.308	0.036	0.326	0.040	0.345	0.050	0.371	0.061	0.382	0.061	0.074	121
Arjeplog	0.286	0.022	0.294	0.024	0.308	0.024	0.315	0.030	0.326	0.038	0.040	197
Arvidsjaur	0.218	0.032	0.233	0.038	0.249	0.043	0.260	0.040	0.271	0.037	0.052	253
Arvika	0.317	0.044	0.322	0.044	0.330	0.044	0.337	0.044	0.350	0.045	0.033	161
Askersund	0.198	0.011	0.217	0.025	0.227	0.034	0.243	0.051	0.270	0.055	0.071	255
Avesta	0.320	0.036	0.342	0.046	0.374	0.057	0.418	0.078	0.440	0.090	0.120	70
Bengtstors	0.373	0.035	0.395	0.042	0.409	0.048	0.437	0.047	0.484	0.057	0.111	46
Berg	0.203	0.056	0.222	0.075	0.230	0.066	0.241	0.075	0.276	0.079	0.073	241
Bjurholm	0.264	0.051	0.277	0.044	0.288	0.054	0.306	0.049	0.307	0.055	0.044	216
Bjuv	0.504	0.029	0.502	0.026	0.514	0.024	0.529	0.024	0.547	0.024	0.043	23
Boden	0.236	0.075	0.257	0.080	0.262	0.071	0.266	0.068	0.273	0.076	0.037	247
Bollebygd	0.256	0.014	0.267	0.018	0.270	0.017	0.281	0.020	0.294	0.023	0.038	226
Bollnäs	0.221	0.098	0.240	0.098	0.266	0.102	0.290	0.114	0.310	0.112	0.088	211
Borgholm	0.251	0.037	0.232	0.020	0.257	0.044	0.274	0.042	0.322	0.029	0.072	198
Borlänge	0.359	0.140	0.371	0.151	0.386	0.158	0.397	0.161	0.408	0.158	0.049	96
Borås	0.470	0.123	0.478	0.124	0.484	0.123	0.494	0.123	0.502	0.121	0.032	40
Botkyrka	0.699	0.110	0.701	0.109	0.702	0.107	0.702	0.108	0.704	0.106	0.005	1
Boxholm	0.201	0.025	0.223	0.032	0.232	0.035	0.237	0.038	0.249	0.044	0.048	271
Bromölla	0.347	0.027	0.356	0.026	0.370	0.030	0.385	0.041	0.400	0.040	0.053	106
Bräcke	0.292	0.066	0.294	0.072	0.310	0.071	0.331	0.072	0.353	0.074	0.062	157
Burlöv	0.591	0.074	0.594	0.073	0.602	0.068	0.609	0.067	0.613	0.067	0.022	7
Båstad	0.308	0.022	0.314	0.022	0.327	0.023	0.339	0.025	0.360	0.023	0.051	152
Dals-Ed	0.360	0.010	0.394	0.018	0.395	0.016	0.411	0.017	0.426	0.016	0.066	80
Danderyd	0.400	0.013	0.409	0.014	0.411	0.017	0.417	0.017	0.426	0.017	0.025	81
Degerfors	0.341	0.039	0.344	0.037	0.364	0.046	0.375	0.045	0.397	0.046	0.056	110
Dorotea	0.230	0.055	0.229	0.059	0.247	0.066	0.267	0.068	0.268	0.069	0.038	257
Eda	0.522	0.022	0.528	0.025	0.542	0.027	0.559	0.032	0.579	0.038	0.058	13
Ekerö	0.318	0.014	0.322	0.016	0.328	0.014	0.332	0.015	0.343	0.018	0.025	173
Eksjö	0.288	0.030	0.301	0.033	0.313	0.035	0.330	0.027	0.363	0.034	0.075	145
Emmaboda	0.357	0.049	0.369	0.049	0.389	0.053	0.403	0.051	0.447	0.055	0.090	63
Enköping	0.325	0.065	0.336	0.073	0.344	0.073	0.357	0.076	0.377	0.084	0.052	131
Eskilstuna	0.500	0.125	0.508	0.127	0.517	0.127	0.524	0.127	0.534	0.127	0.034	29

Kommuner	2012		2013		2014		2015		2016		Diff En 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H		
Eslöv	0.392	0.064	0.394	0.063	0.404	0.063	0.412	0.065	0.428	0.068	0.036	79
Essunga	0.237	0.034	0.244	0.028	0.250	0.031	0.257	0.032	0.270	0.035	0.033	256
Fagersta	0.515	0.052	0.535	0.063	0.555	0.076	0.566	0.079	0.579	0.081	0.064	14
Falkenberg	0.321	0.066	0.334	0.063	0.341	0.057	0.353	0.055	0.374	0.047	0.053	133
Falköping	0.288	0.099	0.307	0.108	0.321	0.109	0.335	0.111	0.348	0.111	0.060	167
Falun	0.262	0.060	0.267	0.065	0.272	0.065	0.277	0.065	0.288	0.064	0.026	231
Filipstad	0.349	0.029	0.372	0.037	0.391	0.044	0.413	0.045	0.457	0.049	0.107	55
Finspång	0.340	0.044	0.356	0.049	0.371	0.050	0.383	0.055	0.402	0.063	0.062	103
Flen	0.432	0.119	0.457	0.123	0.473	0.121	0.496	0.113	0.520	0.105	0.088	34
Forshaga	0.230	0.028	0.233	0.025	0.249	0.023	0.260	0.028	0.275	0.035	0.045	243
Färgelanda	0.284	0.007	0.288	0.010	0.293	0.004	0.315	0.002	0.348	0.002	0.064	168
Gagnef	0.205	0.013	0.206	0.009	0.212	0.011	0.218	0.012	0.227	0.009	0.022	284
Gislaved	0.445	0.073	0.456	0.078	0.465	0.078	0.491	0.082	0.512	0.080	0.067	37
Gnesta	0.307	0.021	0.315	0.021	0.327	0.021	0.339	0.018	0.357	0.023	0.050	154
Gnosjö	0.496	0.055	0.509	0.061	0.521	0.067	0.536	0.068	0.547	0.063	0.051	24
Gotland	0.179	0.027	0.183	0.028	0.188	0.032	0.198	0.030	0.218	0.033	0.039	286
Grums	0.271	0.013	0.282	0.014	0.300	0.018	0.306	0.023	0.330	0.036	0.059	188
Grästorp	0.216	0.024	0.218	0.021	0.216	0.021	0.225	0.028	0.240	0.037	0.024	277
Gullspång	0.374	0.029	0.383	0.029	0.409	0.026	0.413	0.028	0.446	0.034	0.071	65
Gällivare	0.232	0.020	0.241	0.018	0.245	0.021	0.255	0.025	0.266	0.031	0.034	258
Gävle	0.328	0.114	0.341	0.119	0.355	0.122	0.359	0.120	0.366	0.116	0.039	140
Göteborg	0.517	0.115	0.523	0.114	0.529	0.114	0.534	0.113	0.540	0.111	0.023	28
Götene	0.276	0.062	0.281	0.061	0.296	0.078	0.305	0.084	0.326	0.070	0.050	196
Habo	0.209	0.031	0.212	0.030	0.217	0.024	0.217	0.028	0.229	0.027	0.020	282
Hagfors	0.303	0.039	0.331	0.043	0.336	0.045	0.350	0.048	0.377	0.052	0.074	132
Hallsberg	0.313	0.092	0.314	0.095	0.325	0.090	0.344	0.089	0.367	0.102	0.054	138
Hallstahammar	0.464	0.058	0.473	0.062	0.474	0.062	0.481	0.059	0.480	0.062	0.016	49
Halmstad	0.389	0.115	0.395	0.114	0.408	0.114	0.418	0.113	0.428	0.108	0.040	78
Hammarö	0.212	0.015	0.214	0.013	0.212	0.013	0.215	0.017	0.219	0.020	0.007	285
Haninge	0.542	0.105	0.550	0.103	0.558	0.103	0.563	0.098	0.574	0.093	0.032	16
Haparanda	0.576	0.028	0.584	0.028	0.589	0.030	0.603	0.037	0.625	0.033	0.050	5
Heby	0.277	0.034	0.289	0.034	0.302	0.032	0.316	0.036	0.329	0.036	0.052	190
Hedemora	0.303	0.033	0.309	0.037	0.331	0.038	0.355	0.048	0.383	0.052	0.080	118
Helsingborg	0.493	0.081	0.499	0.079	0.508	0.082	0.520	0.085	0.530	0.086	0.037	31
Herrljunga	0.303	0.045	0.308	0.045	0.317	0.045	0.322	0.040	0.335	0.044	0.032	182
Hjo	0.222	0.011	0.225	0.008	0.232	0.010	0.255	0.017	0.262	0.016	0.041	259
Hofors	0.350	0.035	0.351	0.038	0.363	0.053	0.372	0.054	0.388	0.047	0.038	117
Huddinge	0.576	0.122	0.580	0.120	0.584	0.117	0.591	0.113	0.597	0.112	0.020	10
Hudiksvall	0.236	0.057	0.246	0.058	0.255	0.060	0.258	0.059	0.272	0.057	0.037	248
Hultsfred	0.366	0.069	0.388	0.086	0.409	0.080	0.443	0.074	0.499	0.074	0.133	41

Kommuner	2012		2013		2014		2015		2016		Diff En 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H		
Hylte	0.455	0.044	0.470	0.044	0.502	0.048	0.534	0.042	0.564	0.037	0.109	19
Håbo	0.377	0.020	0.383	0.021	0.386	0.021	0.390	0.024	0.404	0.022	0.028	100
Hällefors	0.432	0.032	0.443	0.034	0.454	0.038	0.487	0.042	0.517	0.043	0.085	35
Härjedalen	0.242	0.021	0.275	0.030	0.278	0.023	0.293	0.030	0.309	0.038	0.067	214
Härnösand	0.265	0.055	0.286	0.051	0.312	0.057	0.342	0.062	0.360	0.068	0.096	150
Härryda	0.303	0.041	0.306	0.041	0.306	0.039	0.310	0.040	0.319	0.037	0.016	202
Hässleholm	0.355	0.076	0.364	0.074	0.376	0.073	0.388	0.072	0.408	0.070	0.053	97
Höganäs	0.328	0.031	0.330	0.030	0.339	0.032	0.350	0.028	0.366	0.030	0.039	139
Högsby	0.388	0.034	0.411	0.026	0.447	0.028	0.487	0.031	0.534	0.019	0.145	30
Hörby	0.323	0.034	0.325	0.038	0.334	0.039	0.339	0.038	0.352	0.040	0.030	158
Höör	0.325	0.022	0.324	0.021	0.326	0.022	0.328	0.020	0.339	0.016	0.013	178
Jokkmokk	0.280	0.018	0.282	0.026	0.305	0.033	0.330	0.031	0.365	0.033	0.085	142
Järfälla	0.550	0.070	0.556	0.067	0.566	0.066	0.573	0.064	0.585	0.063	0.034	12
Jönköping	0.363	0.103	0.372	0.103	0.382	0.102	0.388	0.103	0.399	0.102	0.036	107
Kalix	0.280	0.024	0.285	0.024	0.290	0.023	0.293	0.024	0.306	0.030	0.026	218
Kalmar	0.299	0.099	0.306	0.093	0.315	0.098	0.327	0.094	0.339	0.089	0.040	177
Karlsborg	0.192	0.029	0.220	0.042	0.228	0.027	0.240	0.027	0.283	0.027	0.091	234
Karlshamn	0.298	0.045	0.313	0.046	0.325	0.047	0.338	0.048	0.357	0.046	0.059	156
Karlskoga	0.354	0.062	0.367	0.071	0.380	0.085	0.392	0.099	0.409	0.101	0.055	94
Karlskrona	0.291	0.175	0.297	0.167	0.307	0.167	0.326	0.162	0.339	0.161	0.049	175
Karlstad	0.307	0.086	0.312	0.084	0.317	0.083	0.323	0.081	0.335	0.082	0.028	183
Katrineholm	0.380	0.085	0.392	0.087	0.404	0.088	0.412	0.089	0.421	0.091	0.041	84
Kil	0.219	0.034	0.221	0.037	0.229	0.051	0.230	0.047	0.234	0.049	0.014	280
Kinda	0.222	0.060	0.243	0.073	0.252	0.079	0.257	0.083	0.262	0.085	0.039	260
Kiruna	0.284	0.019	0.297	0.021	0.304	0.022	0.310	0.024	0.326	0.023	0.043	195
Klippan	0.388	0.028	0.392	0.023	0.404	0.025	0.419	0.024	0.450	0.025	0.062	60
Knivsta	0.303	0.024	0.314	0.022	0.318	0.025	0.334	0.026	0.348	0.026	0.045	169
Kramfors	0.253	0.047	0.276	0.042	0.296	0.046	0.314	0.044	0.349	0.046	0.096	162
Kristianstad	0.380	0.153	0.390	0.153	0.401	0.152	0.411	0.146	0.420	0.141	0.040	85
Kristinehamn	0.300	0.055	0.317	0.060	0.335	0.058	0.355	0.062	0.377	0.068	0.077	130
Krokom	0.201	0.051	0.222	0.039	0.220	0.042	0.237	0.044	0.250	0.035	0.049	269
Kumla	0.312	0.044	0.312	0.047	0.320	0.052	0.323	0.051	0.332	0.046	0.020	187
Kungsbacka	0.227	0.015	0.232	0.015	0.235	0.014	0.241	0.014	0.249	0.016	0.022	270
Kungsör	0.360	0.016	0.387	0.022	0.404	0.026	0.425	0.028	0.444	0.036	0.084	67
Kungälv	0.255	0.061	0.259	0.059	0.265	0.054	0.265	0.050	0.271	0.047	0.016	252
Kävlinge	0.270	0.020	0.270	0.021	0.278	0.021	0.285	0.022	0.296	0.029	0.026	225
Köping	0.447	0.074	0.463	0.085	0.472	0.089	0.480	0.082	0.491	0.080	0.044	44
Laholm	0.302	0.039	0.306	0.038	0.331	0.037	0.356	0.041	0.378	0.043	0.076	128
Landskrona	0.550	0.097	0.558	0.094	0.562	0.099	0.568	0.098	0.572	0.096	0.022	17
Laxå	0.341	0.023	0.373	0.030	0.419	0.041	0.438	0.035	0.451	0.036	0.110	58

Kommuner	2012		2013		2014		2015		2016		Diff En 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H		
Lekeberg	0.152	0.008	0.155	0.007	0.162	0.006	0.174	0.012	0.188	0.026	0.035	290
Leksand	0.216	0.032	0.227	0.035	0.238	0.040	0.244	0.048	0.270	0.042	0.054	254
Lerum	0.278	0.018	0.278	0.019	0.280	0.018	0.285	0.018	0.294	0.017	0.016	227
Lessebo	0.415	0.050	0.454	0.047	0.502	0.038	0.536	0.036	0.549	0.038	0.135	22
Lidingö	0.419	0.043	0.426	0.043	0.433	0.042	0.441	0.041	0.453	0.040	0.034	56
Lidköping	0.252	0.073	0.257	0.077	0.262	0.079	0.267	0.077	0.276	0.074	0.025	240
Lilla Edet	0.373	0.031	0.385	0.035	0.393	0.039	0.403	0.037	0.424	0.037	0.051	83
Lindesberg	0.343	0.086	0.361	0.091	0.370	0.094	0.388	0.093	0.402	0.085	0.059	105
Linköping	0.360	0.132	0.366	0.131	0.373	0.130	0.378	0.128	0.391	0.127	0.031	115
Ljungby	0.397	0.047	0.404	0.048	0.419	0.047	0.430	0.044	0.449	0.043	0.052	61
Ljusdal	0.237	0.091	0.254	0.093	0.271	0.090	0.288	0.089	0.294	0.095	0.056	228
Ljusnarsberg	0.374	0.006	0.414	0.006	0.447	0.013	0.473	0.019	0.511	0.025	0.137	38
Lomma	0.254	0.011	0.256	0.009	0.259	0.010	0.262	0.010	0.274	0.011	0.019	246
Ludvika	0.344	0.054	0.357	0.060	0.378	0.062	0.404	0.064	0.429	0.065	0.086	77
Luleå	0.279	0.048	0.281	0.047	0.287	0.047	0.290	0.046	0.300	0.045	0.022	223
Lund	0.453	0.056	0.460	0.054	0.468	0.054	0.470	0.048	0.482	0.048	0.029	48
Lycksele	0.230	0.049	0.238	0.049	0.250	0.054	0.260	0.065	0.272	0.072	0.042	251
Lysekil	0.308	0.063	0.320	0.066	0.330	0.066	0.351	0.087	0.367	0.096	0.059	137
Malmö	0.629	0.091	0.633	0.089	0.634	0.088	0.635	0.085	0.639	0.084	0.010	3
Malung-Sälen	0.276	0.036	0.279	0.044	0.286	0.042	0.297	0.044	0.326	0.057	0.050	194
Malå	0.197	0.048	0.208	0.041	0.225	0.045	0.242	0.058	0.245	0.061	0.048	275
Mariestad	0.295	0.069	0.309	0.059	0.310	0.057	0.314	0.059	0.327	0.055	0.032	193
Mark	0.316	0.054	0.321	0.055	0.328	0.057	0.334	0.056	0.348	0.058	0.032	165
Markaryd	0.456	0.033	0.471	0.029	0.483	0.030	0.515	0.041	0.543	0.044	0.087	26
Mellerud	0.340	0.037	0.345	0.045	0.368	0.044	0.421	0.042	0.445	0.051	0.105	66
Mjölby	0.239	0.070	0.244	0.072	0.253	0.075	0.263	0.080	0.277	0.083	0.038	238
Mora	0.213	0.030	0.215	0.032	0.222	0.030	0.234	0.037	0.248	0.042	0.035	273
Motala	0.316	0.087	0.331	0.095	0.344	0.105	0.360	0.112	0.373	0.117	0.057	135
Mullsjö	0.265	0.004	0.268	0.005	0.279	0.007	0.290	0.010	0.300	0.013	0.035	222
Munkedal	0.265	0.028	0.272	0.027	0.290	0.025	0.298	0.030	0.330	0.027	0.065	189
Munkfors	0.269	0.014	0.283	0.021	0.302	0.021	0.331	0.015	0.394	0.017	0.125	111
Mölndal	0.382	0.034	0.386	0.032	0.396	0.032	0.403	0.031	0.415	0.029	0.033	91
Mönsterås	0.260	0.051	0.287	0.053	0.310	0.067	0.330	0.066	0.363	0.064	0.103	144
Mörbylånga	0.187	0.023	0.196	0.021	0.207	0.027	0.219	0.030	0.260	0.046	0.073	262
Nacka	0.467	0.082	0.466	0.083	0.468	0.081	0.473	0.080	0.479	0.080	0.012	50
Nora	0.315	0.032	0.321	0.029	0.329	0.033	0.349	0.040	0.378	0.034	0.063	129
Norberg	0.303	0.015	0.333	0.020	0.370	0.024	0.391	0.027	0.405	0.030	0.102	98
Nordanstig	0.234	0.025	0.241	0.028	0.258	0.031	0.265	0.027	0.274	0.031	0.039	245
Nordmaling	0.220	0.037	0.229	0.042	0.251	0.057	0.262	0.051	0.275	0.046	0.055	244
Norrköping	0.397	0.109	0.408	0.115	0.417	0.116	0.427	0.116	0.440	0.121	0.043	71
Norrtälje	0.311	0.040	0.317	0.041	0.324	0.040	0.338	0.042	0.349	0.043	0.037	164

Kommuner	2012		2013		2014		2015		2016		Diff En 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H		
Norsjö	0.235	0.007	0.250	0.006	0.269	0.009	0.278	0.005	0.284	0.011	0.049	233
Nybro	0.321	0.082	0.329	0.082	0.366	0.094	0.385	0.096	0.429	0.115	0.109	76
Nykvarn	0.326	0.011	0.333	0.010	0.337	0.011	0.339	0.014	0.350	0.014	0.024	160
Nyköping	0.327	0.090	0.344	0.099	0.353	0.099	0.368	0.100	0.383	0.099	0.056	119
Nynäshamn	0.402	0.055	0.412	0.051	0.415	0.052	0.430	0.056	0.441	0.053	0.039	69
Nässjö	0.330	0.097	0.348	0.095	0.373	0.097	0.394	0.099	0.409	0.095	0.078	95
Ockelbo	0.254	0.025	0.265	0.049	0.286	0.037	0.327	0.054	0.346	0.066	0.092	170
Olofström	0.505	0.044	0.515	0.041	0.535	0.038	0.553	0.036	0.575	0.033	0.070	15
Orsa	0.254	0.032	0.266	0.034	0.280	0.040	0.298	0.045	0.328	0.056	0.074	191
Orust	0.219	0.014	0.224	0.013	0.231	0.013	0.240	0.017	0.257	0.018	0.038	266
Osby	0.354	0.046	0.358	0.046	0.371	0.039	0.387	0.041	0.411	0.043	0.057	93
Oskarshamn	0.297	0.060	0.308	0.059	0.319	0.059	0.329	0.060	0.360	0.060	0.063	151
Ovanåker	0.164	0.058	0.179	0.051	0.213	0.062	0.238	0.083	0.259	0.067	0.095	264
Oxelösund	0.438	0.042	0.454	0.049	0.476	0.063	0.502	0.072	0.524	0.088	0.086	33
Pajala	0.331	0.019	0.341	0.019	0.352	0.022	0.363	0.033	0.392	0.052	0.061	112
Partille	0.392	0.048	0.398	0.048	0.403	0.047	0.412	0.049	0.419	0.044	0.027	86
Perstorp	0.479	0.025	0.493	0.026	0.502	0.033	0.513	0.035	0.544	0.039	0.065	25
Piteå	0.166	0.020	0.170	0.022	0.175	0.021	0.181	0.022	0.200	0.034	0.034	288
Ragunda	0.252	0.036	0.281	0.034	0.300	0.041	0.313	0.043	0.349	0.041	0.097	163
Robertsfors	0.221	0.045	0.228	0.036	0.245	0.042	0.259	0.036	0.272	0.035	0.051	249
Ronneby	0.308	0.089	0.321	0.104	0.342	0.115	0.373	0.124	0.399	0.126	0.091	108
Rättvik	0.185	0.012	0.190	0.016	0.193	0.018	0.207	0.027	0.230	0.038	0.045	281
Sala	0.290	0.067	0.301	0.074	0.313	0.077	0.327	0.080	0.341	0.091	0.052	174
Salem	0.425	0.027	0.437	0.029	0.450	0.032	0.464	0.032	0.475	0.031	0.051	51
Sandviken	0.326	0.116	0.340	0.131	0.358	0.138	0.379	0.148	0.398	0.151	0.072	109
Sigtuna	0.575	0.083	0.588	0.082	0.600	0.085	0.614	0.089	0.627	0.087	0.052	4
Simrishamn	0.283	0.029	0.294	0.026	0.312	0.036	0.332	0.032	0.366	0.041	0.083	141
Sjöbo	0.280	0.016	0.288	0.016	0.298	0.019	0.301	0.016	0.310	0.013	0.030	210
Skara	0.297	0.061	0.328	0.052	0.342	0.061	0.355	0.071	0.381	0.067	0.083	124
Skellefteå	0.206	0.058	0.214	0.060	0.224	0.060	0.231	0.059	0.241	0.062	0.035	276
Skinnskatteberg	0.399	0.024	0.436	0.019	0.450	0.023	0.475	0.016	0.469	0.024	0.070	52
Skurup	0.315	0.011	0.322	0.013	0.328	0.015	0.335	0.017	0.358	0.017	0.043	153
Skövde	0.347	0.101	0.355	0.105	0.364	0.104	0.372	0.106	0.381	0.107	0.034	123
Smedjebacken	0.292	0.039	0.303	0.043	0.315	0.047	0.323	0.047	0.339	0.046	0.047	176
Sollefteå	0.248	0.049	0.263	0.058	0.290	0.060	0.311	0.068	0.337	0.076	0.090	181
Sollentuna	0.495	0.080	0.500	0.077	0.512	0.077	0.519	0.073	0.528	0.070	0.034	32
Solna	0.575	0.045	0.580	0.038	0.587	0.033	0.593	0.029	0.601	0.028	0.027	9
Sorsele	0.341	0.078	0.312	0.058	0.330	0.069	0.333	0.068	0.348	0.074	0.007	166
Sotenäs	0.262	0.010	0.265	0.009	0.266	0.009	0.269	0.008	0.292	0.007	0.031	229
Staffanstorp	0.327	0.018	0.333	0.020	0.341	0.021	0.345	0.019	0.357	0.019	0.030	155
Stenungsund	0.279	0.058	0.283	0.060	0.287	0.063	0.295	0.062	0.307	0.067	0.027	217

Kommuner	2012		2013		2014		2015		2016		Diff En 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H		
Stockholm	0.526	0.097	0.529	0.095	0.532	0.093	0.536	0.091	0.541	0.090	0.015	27
Storfors	0.416	0.042	0.445	0.044	0.475	0.052	0.463	0.055	0.483	0.066	0.067	47
Storuman	0.184	0.024	0.204	0.022	0.216	0.030	0.230	0.025	0.245	0.023	0.062	274
Strängnäs	0.343	0.042	0.354	0.045	0.363	0.049	0.371	0.048	0.389	0.048	0.046	116
Strömstad	0.526	0.032	0.542	0.036	0.559	0.032	0.572	0.030	0.588	0.022	0.062	11
Strömsund	0.286	0.087	0.294	0.078	0.304	0.082	0.307	0.093	0.333	0.081	0.047	185
Sundbyberg	0.578	0.077	0.586	0.080	0.590	0.080	0.596	0.078	0.603	0.073	0.025	8
Sundsvall	0.270	0.082	0.279	0.088	0.288	0.090	0.293	0.087	0.303	0.085	0.033	221
Sunne	0.214	0.025	0.220	0.026	0.246	0.037	0.279	0.041	0.313	0.050	0.099	209
Surahammar	0.469	0.026	0.476	0.026	0.488	0.024	0.499	0.024	0.505	0.024	0.036	39
Svalöv	0.369	0.027	0.387	0.028	0.405	0.033	0.425	0.034	0.447	0.032	0.078	62
Svedala	0.281	0.011	0.283	0.012	0.284	0.012	0.290	0.011	0.309	0.013	0.027	213
Svenljunga	0.347	0.038	0.361	0.039	0.375	0.039	0.394	0.036	0.416	0.034	0.068	90
Säffle	0.266	0.052	0.285	0.061	0.316	0.069	0.339	0.076	0.373	0.092	0.107	134
Säter	0.206	0.043	0.217	0.040	0.216	0.041	0.226	0.041	0.228	0.036	0.023	283
Sävsjö	0.338	0.063	0.362	0.061	0.394	0.050	0.410	0.047	0.430	0.048	0.093	74
Söderhamn	0.248	0.068	0.272	0.086	0.287	0.104	0.310	0.114	0.335	0.117	0.087	184
Söderköping	0.186	0.015	0.189	0.014	0.192	0.016	0.196	0.018	0.215	0.020	0.029	287
Södertälje	0.661	0.126	0.671	0.126	0.679	0.121	0.687	0.117	0.691	0.113	0.030	2
Sölvesborg	0.311	0.022	0.315	0.023	0.332	0.023	0.345	0.026	0.363	0.026	0.051	146
Tanum	0.305	0.027	0.309	0.031	0.312	0.040	0.321	0.047	0.339	0.043	0.034	179
Tibro	0.310	0.054	0.321	0.059	0.344	0.065	0.367	0.067	0.380	0.077	0.070	126
Tidaholm	0.261	0.041	0.264	0.041	0.289	0.044	0.298	0.052	0.310	0.059	0.048	212
Tierp	0.275	0.057	0.283	0.057	0.296	0.059	0.314	0.060	0.327	0.056	0.052	192
Timrå	0.261	0.056	0.271	0.065	0.271	0.062	0.275	0.059	0.282	0.057	0.021	235
Tingsryd	0.322	0.033	0.346	0.031	0.370	0.032	0.396	0.033	0.418	0.038	0.096	88
Tjörn	0.227	0.014	0.235	0.014	0.239	0.018	0.243	0.012	0.254	0.013	0.028	268
Tomelilla	0.291	0.039	0.295	0.041	0.303	0.045	0.320	0.044	0.338	0.050	0.048	180
Torsby	0.308	0.031	0.317	0.033	0.341	0.033	0.353	0.038	0.402	0.031	0.094	104
Torsås	0.251	0.027	0.262	0.031	0.277	0.029	0.301	0.026	0.346	0.045	0.095	172
Tranemo	0.370	0.045	0.379	0.046	0.394	0.057	0.398	0.056	0.417	0.051	0.047	89
Tranås	0.287	0.054	0.303	0.057	0.321	0.053	0.339	0.059	0.361	0.065	0.073	149
Trelleborg	0.405	0.056	0.410	0.054	0.418	0.053	0.424	0.051	0.430	0.051	0.025	75
Trollhättan	0.434	0.158	0.447	0.163	0.455	0.167	0.461	0.163	0.468	0.161	0.034	53
Trosa	0.333	0.020	0.345	0.019	0.354	0.024	0.356	0.023	0.381	0.022	0.048	122
Tyresö	0.409	0.053	0.414	0.055	0.418	0.055	0.426	0.055	0.433	0.053	0.023	72
Täby	0.414	0.034	0.417	0.033	0.423	0.031	0.431	0.031	0.441	0.031	0.027	68
Töreboda	0.274	0.033	0.284	0.047	0.313	0.058	0.344	0.068	0.372	0.076	0.098	136
Uddevalla	0.344	0.108	0.353	0.113	0.363	0.114	0.373	0.118	0.391	0.126	0.047	114
Ulricehamn	0.310	0.027	0.317	0.024	0.324	0.029	0.335	0.030	0.351	0.034	0.040	159
Umeå	0.293	0.083	0.299	0.083	0.305	0.086	0.307	0.081	0.318	0.079	0.025	203

Kommuner	2012		2013		2014		2015		2016		Diff En 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H		
Upplands Väsby	0.571	0.046	0.583	0.048	0.588	0.046	0.600	0.047	0.615	0.046	0.043	6
Upplands-Bro	0.532	0.041	0.539	0.040	0.546	0.043	0.554	0.042	0.567	0.042	0.035	18
Uppsala	0.424	0.091	0.431	0.088	0.436	0.086	0.444	0.087	0.459	0.088	0.035	54
Uppvidinge	0.439	0.020	0.456	0.023	0.455	0.023	0.473	0.024	0.493	0.028	0.053	43
Vadstena	0.240	0.014	0.250	0.014	0.251	0.015	0.257	0.015	0.272	0.023	0.032	250
Vaggeryd	0.362	0.055	0.374	0.051	0.378	0.051	0.388	0.055	0.402	0.048	0.040	102
Valdemarsvik	0.229	0.034	0.238	0.045	0.253	0.049	0.289	0.056	0.321	0.068	0.092	200
Vallentuna	0.358	0.032	0.361	0.029	0.365	0.027	0.371	0.023	0.383	0.025	0.024	120
Vansbro	0.188	0.023	0.200	0.030	0.202	0.030	0.226	0.045	0.276	0.059	0.087	242
Vara	0.245	0.037	0.251	0.039	0.261	0.036	0.275	0.040	0.292	0.046	0.046	230
Varberg	0.277	0.053	0.285	0.051	0.288	0.050	0.295	0.049	0.304	0.047	0.027	220
Vaxholm	0.311	0.028	0.315	0.027	0.317	0.026	0.315	0.025	0.316	0.028	0.005	206
Vellinge	0.254	0.010	0.257	0.009	0.261	0.008	0.266	0.008	0.277	0.009	0.023	239
Vetlanda	0.312	0.080	0.326	0.085	0.346	0.087	0.361	0.086	0.380	0.078	0.069	125
Vilhelmina	0.203	0.111	0.214	0.134	0.234	0.139	0.243	0.129	0.248	0.136	0.045	272
Vimmerby	0.250	0.094	0.258	0.096	0.268	0.089	0.288	0.097	0.315	0.096	0.065	207
Vindeln	0.224	0.014	0.231	0.014	0.261	0.023	0.264	0.027	0.286	0.025	0.062	232
Vingåker	0.298	0.064	0.329	0.082	0.342	0.088	0.343	0.112	0.361	0.125	0.063	148
Värgårda	0.276	0.085	0.286	0.081	0.291	0.079	0.303	0.081	0.317	0.084	0.041	205
Vänersborg	0.295	0.120	0.313	0.122	0.336	0.125	0.357	0.123	0.379	0.124	0.084	127
Vännäs	0.195	0.021	0.208	0.024	0.216	0.031	0.223	0.033	0.238	0.034	0.042	279
Värmdö	0.342	0.031	0.345	0.031	0.352	0.031	0.354	0.032	0.362	0.031	0.020	147
Värnamo	0.410	0.083	0.420	0.078	0.428	0.075	0.433	0.070	0.446	0.066	0.035	64
Västervik	0.255	0.045	0.269	0.047	0.276	0.042	0.290	0.040	0.315	0.038	0.060	208
Västerås	0.460	0.073	0.466	0.073	0.472	0.074	0.476	0.075	0.486	0.077	0.026	45
Växjö	0.384	0.128	0.394	0.127	0.402	0.125	0.407	0.122	0.418	0.119	0.034	87
Ydre	0.241	0.032	0.267	0.032	0.282	0.037	0.287	0.033	0.299	0.032	0.058	224
Ystad	0.269	0.017	0.272	0.016	0.278	0.016	0.284	0.016	0.306	0.022	0.037	219
Åmål	0.308	0.034	0.329	0.042	0.354	0.059	0.390	0.074	0.411	0.081	0.104	92
Ånge	0.213	0.032	0.222	0.039	0.230	0.040	0.239	0.043	0.259	0.038	0.046	263
Åre	0.243	0.022	0.263	0.023	0.281	0.022	0.305	0.028	0.346	0.024	0.103	171
Årjäng	0.454	0.039	0.483	0.053	0.481	0.050	0.501	0.054	0.517	0.062	0.063	36
Åsele	0.279	0.019	0.286	0.021	0.299	0.019	0.329	0.028	0.364	0.029	0.086	143
Åstorp	0.503	0.039	0.511	0.038	0.526	0.041	0.541	0.051	0.563	0.052	0.060	20
Åtvidaberg	0.190	0.025	0.198	0.025	0.215	0.031	0.229	0.036	0.240	0.036	0.050	278
Älmhult	0.412	0.078	0.421	0.082	0.441	0.079	0.468	0.076	0.497	0.085	0.085	42
Älvdalen	0.219	0.035	0.222	0.038	0.231	0.038	0.247	0.038	0.260	0.042	0.041	261
Älvkarleby	0.318	0.030	0.322	0.033	0.339	0.036	0.367	0.044	0.392	0.043	0.074	113
Älvsbyn	0.229	0.022	0.237	0.035	0.251	0.037	0.261	0.039	0.279	0.040	0.049	237
Ängelholm	0.303	0.044	0.310	0.044	0.316	0.048	0.322	0.049	0.332	0.048	0.029	186
Öckerö	0.164	0.007	0.171	0.007	0.175	0.007	0.182	0.004	0.198	0.005	0.034	289

Kommuner	2012		2013		2014		2015		2016		Diff <i>En</i> 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	<i>En</i>	<i>H</i>	<i>En</i>	<i>H</i>	<i>En</i>	<i>H</i>	<i>En</i>	<i>H</i>	<i>En</i>	<i>H</i>		
Ödeshög	0.249	0.030	0.264	0.031	0.279	0.034	0.293	0.034	0.318	0.050	0.069	204
Örebro	0.382	0.132	0.387	0.133	0.392	0.133	0.397	0.134	0.405	0.133	0.023	99
Örkelljunga	0.395	0.038	0.402	0.037	0.414	0.040	0.427	0.046	0.450	0.034	0.055	59
Örnsköldsvik	0.214	0.062	0.218	0.062	0.226	0.066	0.242	0.076	0.258	0.079	0.045	265
Östersund	0.212	0.034	0.229	0.037	0.239	0.041	0.245	0.042	0.256	0.040	0.044	267
Österåker	0.381	0.037	0.385	0.036	0.395	0.035	0.409	0.033	0.426	0.033	0.045	82
Östhammar	0.254	0.051	0.257	0.051	0.261	0.049	0.270	0.050	0.281	0.051	0.027	236
Östra Göinge	0.296	0.019	0.328	0.024	0.358	0.028	0.399	0.034	0.432	0.042	0.136	73
Överkalix	0.259	0.031	0.271	0.032	0.283	0.042	0.306	0.057	0.308	0.048	0.049	215
Övertorneå	0.509	0.029	0.521	0.031	0.539	0.037	0.548	0.040	0.561	0.045	0.052	21

Appendix B

Mångfald och segregation i storstädernas stadsdelar 2012–2016

Stadsdelar	2012		2013		2014		2015		2016		Diff En 2016-12	Mångfalds- placering 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H		
Stadsdelar i Stockholm												
Bromma	0.410	0.039	0.415	0.039	0.417	0.037	0.422	0.035	0.429	0.034	0.020	13
Enskede-Årsta- Vantör	0.556	0.081	0.560	0.079	0.563	0.078	0.569	0.076	0.572	0.074	0.017	5
Farsta	0.531	0.037	0.533	0.036	0.537	0.036	0.536	0.036	0.542	0.036	0.011	6
Hägersten- Liljeholmen	0.446	0.017	0.445	0.015	0.447	0.015	0.453	0.015	0.460	0.018	0.014	9
Hässelby-Vällingby	0.575	0.058	0.581	0.055	0.595	0.055	0.602	0.054	0.611	0.053	0.036	4
Kungsholmen	0.414	0.009	0.421	0.009	0.429	0.009	0.439	0.010	0.444	0.010	0.030	11
Norrmalm	0.436	0.012	0.437	0.011	0.443	0.011	0.446	0.010	0.453	0.010	0.017	10
Rinkeby-Kista	0.707	0.030	0.708	0.027	0.708	0.025	0.709	0.022	0.707	0.021	0.000	2
Skarpnäck	0.498	0.048	0.501	0.049	0.500	0.049	0.502	0.048	0.502	0.046	0.004	7
Skärholmen	0.715	0.023	0.717	0.023	0.719	0.023	0.719	0.023	0.718	0.023	0.003	1
Spånga-Tensta	0.658	0.123	0.659	0.120	0.660	0.117	0.661	0.111	0.662	0.108	0.005	3
Södermalm	0.397	0.008	0.401	0.007	0.405	0.008	0.409	0.008	0.419	0.012	0.023	14
Älvsjö	0.421	0.044	0.421	0.041	0.422	0.043	0.430	0.043	0.434	0.044	0.012	12
Östermalm	0.454	0.062	0.454	0.055	0.455	0.047	0.460	0.048	0.468	0.051	0.014	8
Stadsdelar i Göteborg												
Angered	0.734	0.075	0.738	0.075	0.737	0.074	0.738	0.072	0.735	0.070	0.002	1
Askim-Frölunda	0.434	0.072	0.439	0.070	0.444	0.068	0.449	0.067	0.459	0.068	0.025	7
Centrum	0.438	0.021	0.442	0.019	0.446	0.020	0.452	0.017	0.463	0.016	0.025	6
Lundby	0.499	0.029	0.507	0.026	0.512	0.026	0.515	0.025	0.522	0.023	0.023	5
Majorna-Linné	0.373	0.007	0.382	0.007	0.391	0.008	0.394	0.008	0.402	0.007	0.029	10
Norra Hisingen	0.530	0.064	0.538	0.064	0.545	0.062	0.554	0.061	0.564	0.059	0.034	4
Västra Göteborg	0.389	0.119	0.394	0.122	0.398	0.123	0.403	0.121	0.410	0.116	0.022	8
Västra Hisingen	0.546	0.164	0.551	0.169	0.563	0.172	0.568	0.175	0.574	0.174	0.028	3
Örgryte-Härlanda	0.380	0.030	0.387	0.029	0.395	0.030	0.397	0.029	0.406	0.031	0.025	9
Östra Göteborg	0.668	0.073	0.670	0.071	0.670	0.069	0.670	0.069	0.668	0.069	0.000	2
Stadsdelar i Malmö												
Innerstaden	0.553	0.062	0.559	0.062	0.563	0.063	0.564	0.062	0.570	0.062	0.017	5
Norr	0.597	0.024	0.599	0.023	0.599	0.023	0.604	0.023	0.611	0.024	0.015	3
Söder	0.742	0.049	0.747	0.046	0.745	0.046	0.745	0.044	0.744	0.043	0.002	1
Väster	0.561	0.095	0.564	0.092	0.566	0.091	0.571	0.089	0.577	0.088	0.016	4
Öster	0.677	0.119	0.681	0.116	0.682	0.110	0.679	0.106	0.680	0.103	0.002	2

Appendix C

Mångfald och segregation i Riket och på länsnivå

Riket/Län	2012		2013		2014		2015		2016		Diff 2016-12	Mångfalds- En 2016	Mångfalds- H 2016
	En	H	En	H	En	H	En	H	En	H			
Riket	0.411	0.123	0.419	0.121	0.427	0.120	0.436	0.117	0.448	0.114	0.037		
Blekinge län									0.382	0.115			11
Dalarnas län									0.342	0.103			15
Gävleborgs län									0.341	0.115			16
Jämtlands län									0.286	0.052			20
Jönköpings län									0.408	0.089			8
Kalmar län									0.363	0.080			13
Kronobergs län									0.453	0.095			5
Norrbottnens län									0.322	0.105			17
Region Gotland									0.218	0.033			21
Region Halland									0.361	0.084			14
Region Skåne									0.497	0.102			2
Stockholms län									0.546	0.097			1
Södermanlands län									0.463	0.117			4
Uppsala län									0.422	0.090			7
Värmlands län									0.364	0.086			12
Västerbottens län									0.286	0.074			19
Västernorrlands län									0.303	0.079			18
Västmanlands län									0.477	0.083			3
Västra Götalandsregionen									0.441	0.117			6
Örebro län									0.396	0.113			9
Östergötlands län									0.385	0.124			10

Appendix D

Mångfald och segregation i kommungrupper, områdestyper och i upplåtelseformer

2016				
SKL:s kommungrupper	Kod	En	H	
Storstäder	A1	0.561	0.098	
Pendlingskommun nära storstad	A2	0.480	0.099	
Större stad	B3	0.441	0.122	
Pendlingskommun nära större stad	B4	0.379	0.081	
Lågpendlingskommun nära större stad	B5	0.385	0.098	
Mindre stad/tätort	C6	0.343	0.096	
Pendlingskommun nära mindre stad/tätort	C7	0.397	0.082	
Landsbygdskommun	C8	0.363	0.076	
Landsbygdskommun med besöksnäring	C9	0.380	0.112	

2016				
SCB:s områdestyper	Kod	En	H	
Utanför tätort	A	0.274	0.049	
I tätort	B	0.346	0.062	
I kommunens centralort	C	0.485	0.106	

Upplåtelseformer	2016							
	Riket		Stockholm		Göteborg		Malmö	
	En	H	En	H	En	H	En	H
Äganderätt	0.324	0.061	0.411	0.054	0.371	0.067	0.518	0.058
Bostadsrätt	0.495	0.065	0.492	0.055	0.505	0.052	0.630	0.058
Hyresrätt	0.557	0.105	0.622	0.096	0.600	0.104	0.679	0.084

Hyresgästföreningen

hyresgastforeningen.se